

แบบเรียนภาษาไทย
สอหาหามาตราหเลห ๒
สำหรับเด็กเริ่มเรียน

ของ
กระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการ

แบบเรียนภาษาไทย

หนังสือสอนอ่านมาตรฐาน เล่ม ๒

สำหรับเด็กเริ่มเรียน

นายบง อิงคเวทย์ เรียบเรียง

พิมพ์ครั้งที่ ๒ ๘,๐๐๐ เล่ม

พ.ศ. ๒๔๕๕

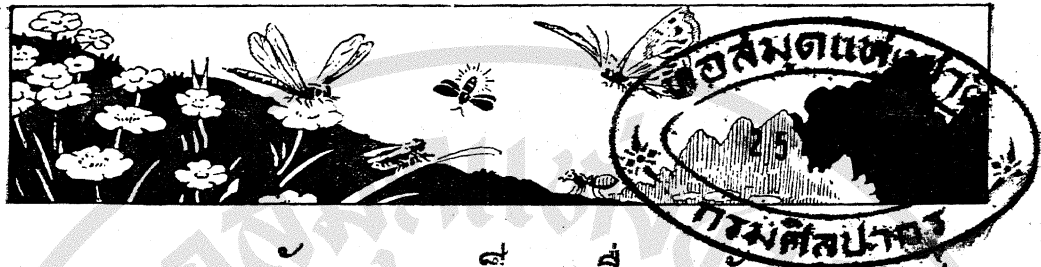
พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภา

ปากคลองบางลำพอน พระนคร

มีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

๑. ๙๕๓

๑ แมลงวัน ขอ เป็น เพื่อน

แมลงวัน ขอ เป็น เพื่อน กับ แมลงปอ
แมลงปอ ว่า เจ้า ทำให้ คน เขา เกลียด
ใคร จะ เป็น เพื่อน กับ เจ้า

แมลงวัน ขอ เป็น เพื่อน กับ หิ่งห้อย
หิ่งห้อย ว่า เจ้า ทำให้ คน เขา เกลียด
ใคร จะ เป็น เพื่อน กับ เจ้า

แมลงวัน ขอ เป็น เพื่อน กับ ผีเสื้อ ผีเสื้อ
ว่า เจ้า ทำให้ คน เขา เกลียด ใคร จะ
เป็น เพื่อน กับ เจ้า

แมลงวัน ขอ เป็น เพื่อน กับ มด มด ว่า
เจ้า ทำให้ คน เขา เกลียด ใคร จะ เป็น
เพื่อน กับ เจ้า

ว่า แล้ว มด ก็ กัด แมลงวัน ตาย

แมลงวัน แมลงปอ เกลียด หิ่งห้อย ผีเสื้อ มด กัด ตาย

๒ ผิง

ผิงเลือก ขอ เป็น เพื่อน กับ ผิง ผิง ว่า
เจ้า ชอบ เทียว เล่น แต่ ไม่ชอบ ทำงาน
ฉัน ไม่เป็น เพื่อน กับเจ้า

จิงหรีด ขอ เป็น เพื่อน กับ ผิง ผิง ว่า
เจ้าชอบ ช่มเหง พี่ น้อง พวก เดียว กัน ฉัน
ไม่เป็น เพื่อน กับเจ้า

ยุง ขอ เป็น เพื่อน กับ ผิง ผิง ว่า เจ้า
ชอบ กัด คน เขา ฉัน ไม่เป็น เพื่อน กับเจ้า

มด ขอ เป็น เพื่อน กับ ผิง ผิง ว่า ฉัน
ชอบ ทำ งาน ท่าน ก็ชอบ ทำ งาน ฉัน
รัก พี่ น้อง พวก เดียว กัน ท่าน ก็รัก พี่ น้อง
พวก เดียว กัน ฉัน ไม่ยอม ให้ ใคร ช่มเหง
ฉัน ท่าน ก็ ไม่ยอม ให้ ใคร ช่มเหง ท่าน
ฉัน ชอบ ท่าน ฉัน ยอม เป็น เพื่อน กับท่าน

ผิง เทียว จิงหรีด ช่มเหง พวก เดียว ยุง ท่าน

๓ แมลงวัน กับ ผึ้ง

แมลงวัน พด กับ ผึ้ง ว่า ท่าน มี ปีก
บิน ได้ ฉัน ก็ มี ปีก บิน ได้ ท่าน มี ขา
หก ขา ฉัน ก็ มี ขา หก ขา ท่าน มี ตา
สอง ตา ฉัน ก็ มี ตา สอง ตา แต่ ทำไม
คน เขา จึง เกลียด ฉัน นึก แต่ เขา ไม่
เกลียด ท่าน

ผึ้ง กลับ ถาม แมลงวัน ว่า ฉัน ทำ ที่
อยู่ ของ ฉัน เอง ท่าน ทำ ที่ อยู่ ของ ท่าน
เอง หรือ เปล่า

แมลงวัน ตอบว่า ฉัน ไม่ ทำ ที่ อยู่
ฉัน อยู่ ที่ ไหน ก็ ได้ ฉัน ชอบ อยู่ ใน บ้าน คน
ผึ้ง ถาม อีก ว่า ฉัน ทำ อาหาร ไว้ กิน
เอง ท่าน ทำ อาหาร ไว้ กิน เอง หรือ เปล่า

แมลงวัน ตอบว่า ฉัน ไม่ ทำ อาหาร
ไว้ กิน เอง ฉัน กิน อะไร ก็ ได้ ฉัน ชอบ
กิน อาหาร ที่ คน ทำ ไว้

ผึ้ง ว่า อ้อ เจ้า คอย ชุ่มเหง คน เขา
อย่าง นี ทำไม เขา จะ ไม่ เกลียด

ปีก ขา หก ตา นึก หรือ เปล่า อ้อ อาหาร

๔ ผันไป

มี เด็ก ชาย ล่อง คน คน พี่ ช่อ ชวน
คน น้อง ช่อ ช่วย คืบ หนึ่ง ชวน ผัน ว่า
เขา และ ช่วย น้อง ชาย ของเขา เป็น มด
ล่อง ตัว เขา พา กัน เดิน ไป หา กิน เขา
พบ แมลงปอ ตัว หนึ่ง เกาะ อยู่ บน ต้น
หญ้า ต้น หนึ่ง เขา พา กัน เดิน ขึ้น ไป บน
ตัว แมลงปอ แมลงปอ ตกใจ มัน บินหนี
ไป และ มัน พา เขา ทั้ง สอง ไป ด้วย ชวน
และ ช่วย ชอบใจ เขา ต่าง นึก ว่า ได้
ขึ้น เครื่องบิน

แมลงปอ บิน ไป ที่ กลาง ท้องนา ชวน
ร้อง ว่า ช่วย ระวัง จะ ตก ลง ไป ใน ท้องนา
แมลงปอ บิน ไป ที่ กลาง บ่อ น้ำ ช่วย
ร้อง ว่า ชวน ระวัง จะ ตก ลง ไป ใน น้ำ
แมลงปอ บิน มา อยู่ บน บ่อ น้ำ อย่าง
เร็ว ชวน ตกใจ ตื่น เขา พุด ว่า อ้อ
ฉัน ผันไป

ช่อ คืบ ผัน พา ใจ เครื่อง กลาง ระวัง ตื่น

๕ เชอทาย ถูก ไหม

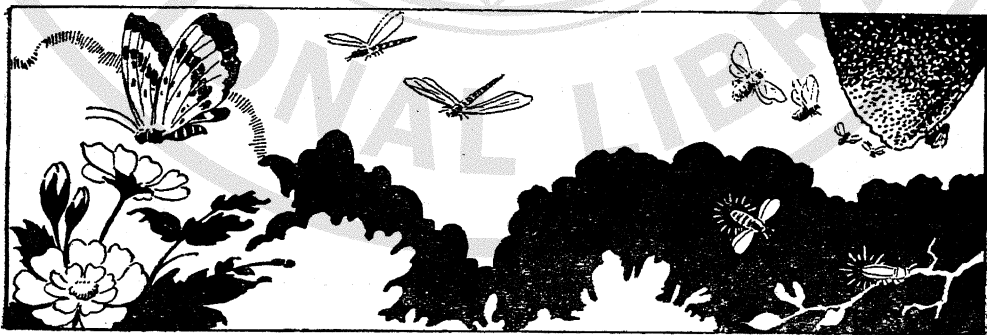
เชอทาย ถูก ไหม

อะไร เอ๋ย แต่ง ตัว งามงาม เทียว
ตาม พุ่ม ไม้ บิน มา บิน ไป ใกล้ ดอก
ไม้ งาม

อะไร เอ๋ย ลี ปัก หก ขา หา อาหาร
จาก ดอก ไม้ แล้ว พา กลับ ไป เก็บ ไว้
ใน รวง

อะไร เอ๋ย ลี ปัก หก ขา บิน มา บิน
ไป มอง ดู แต่ ใกล้ คล้าย กับ เครื่อง บิน

อะไร เอ๋ย เทียว ตาม พุ่ม ไม้ มี ไฟ
ที่ หาง เป็น แล่ง สว่าง ล่อง ทาง กลาง คั่น

แต่ง พุ่ม ดอก ลี เก็บ คล้าย ไฟ หาง ส่อง ทาง

บททวน ๑

เธอตอบได้ไหม เมื่อตอบได้แล้ว จงวาดรูปลงไป

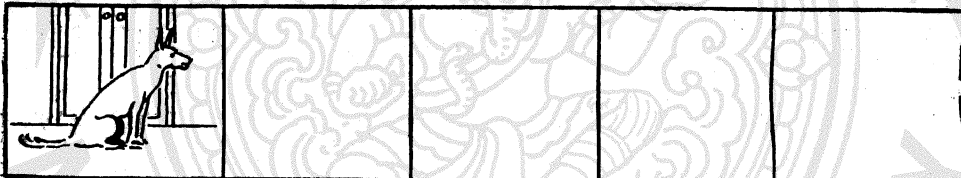
(ถาม) อะไรเฝ้าประตูได้ (ตอบ) หมาเฝ้าประตูได้

(ถาม) อะไรเฝ้าหน้าต่างได้ (ตอบ) _____

(ถาม) อะไรจับหนูได้ (ตอบ) _____

(ถาม) อะไรทำน้ำผึ้งได้ (ตอบ) _____

(ถาม) อะไรจิกแมลงได้ (ตอบ) _____

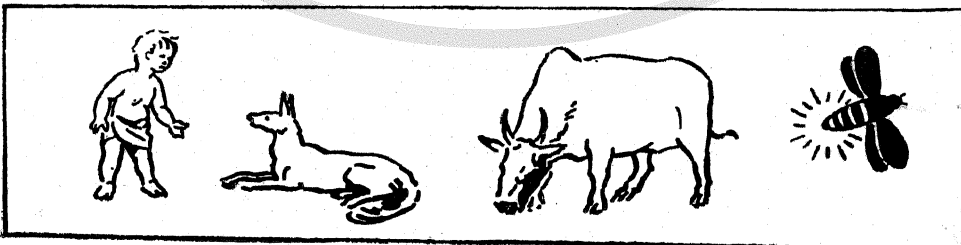

เด็ก มีตามีมือมีขา แต่ไม่มีเขาไม่มีหางไม่มีปีก

หมา มี _____ แต่ไม่มี _____

วัว มี _____ แต่ไม่มี _____

ผึ้งห้อยมี _____ แต่ไม่มี _____

๒ เขา คือ ใคร

เด็ก ชาย หมั่น ทาย เด็ก ชาย เพียร ว่า
อะไร เอ๋ย

เมื่อ ท่าน เดิน เขา เดิน ตาม ท่าน
เมื่อ ท่าน วิ่ง เขา วิ่ง ไล่ ท่าน
เมื่อ ท่าน กระโดด เขา กระโดด อย่าง ท่าน
เมื่อ ท่าน ยกแขน เขายกแขน เหมือน ท่าน
เมื่อ ท่าน อยู่ใต้แสงจันทร์ เขา อยู่กับ ท่าน
เมื่อ ท่าน อยู่ข้างแสงไฟ เขา อยู่กับ ท่าน
เมื่อ ท่าน อยู่ในที่มืด เขา ไม่ อยู่กับ ท่าน

เขา คือ ใคร

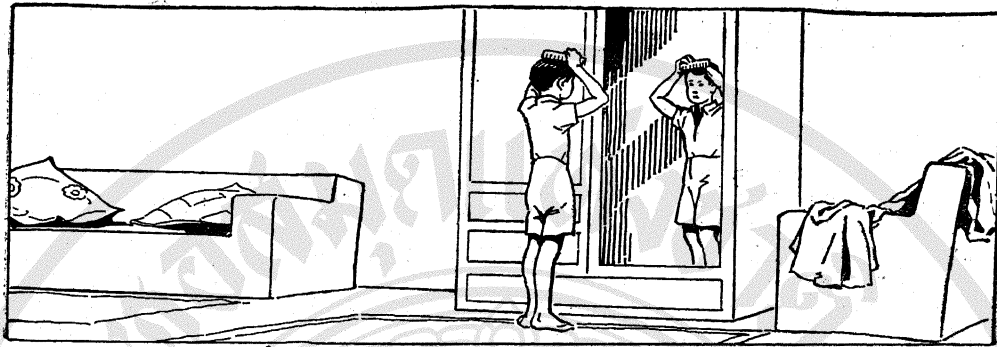
เด็ก ชาย เพียร ตอบ ว่า ทาย ไม่ ยาก
เลย ฉัน รู้ แล้ว นั่น คือ เงา ของ ตัว
ฉัน เอง

เด็ก ชาย หมั่น บอก ว่า ถูก แล้ว

หมั่น เพียร ไล่ ยก แขน ยาก เลย เงา

๗ เขา ก็ จำ ฉัน ได้

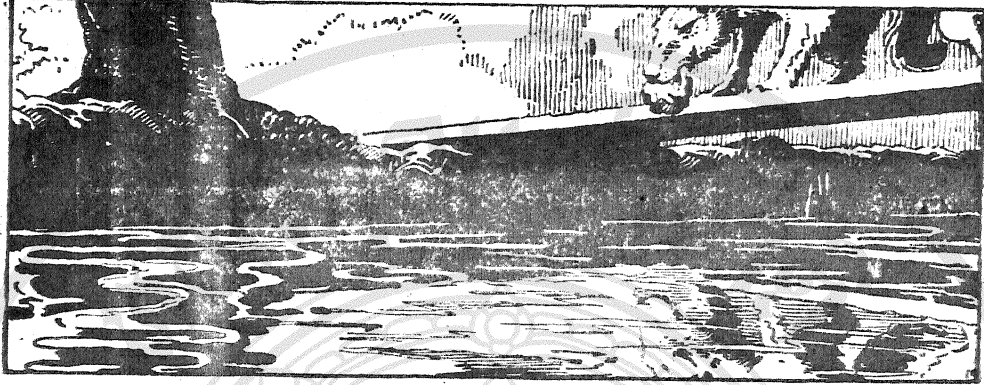

เมื่อฉันอาบน้ำแล้ว ฉันใช้ผ้าแห้งเช็ดตัว
 เมื่อฉันเช็ดตัวแล้ว ฉันแต่งตัว
 เมื่อฉันแต่งตัวแล้ว ฉันไปยืนที่หน้า
 กระจกเงา

เมื่อฉันมองดูในกระจกเงา ฉันเห็นเงา
 ของฉันอยู่ในกระจกเงา
 เมื่อฉันหยิบหวี เงาของฉันก็หยิบหวี
 เมื่อฉันหวีผม เงาของฉันก็หวีผม
 เมื่อฉันยิ้ม เงาของฉันก็ยิ้ม
 เมื่อฉันมองเขา เขาก็มองฉัน
 ฉันจำเขาได้ เขาก็จำฉันได้

อาบ ผ้า แห้ง เช็ด ยืน กระจก หยิบ หวี ผม ยิ้ม จำ

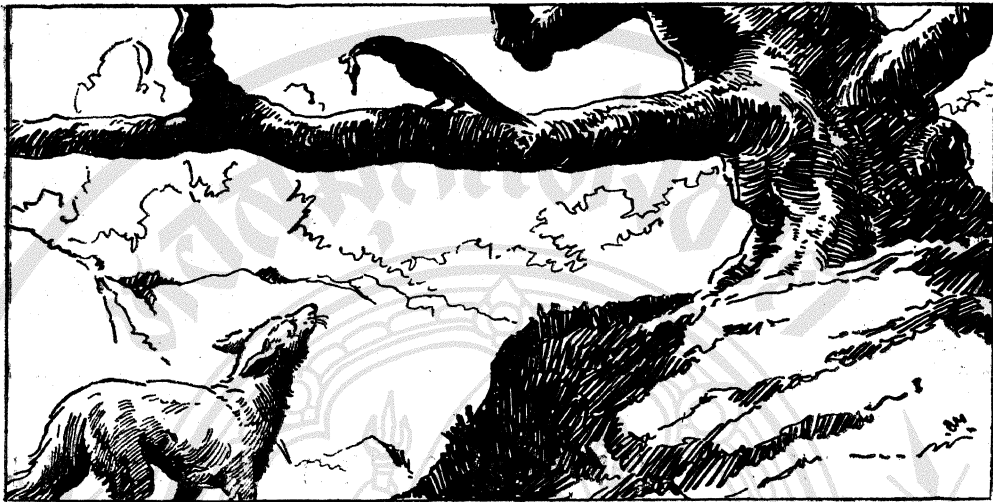
๘ หมาโต้เนื้อ

หมาตัวหนึ่งได้เนื้อมาก่อนหนึ่ง มัน
คาบเนื้อก่อนนั้นเดินขึ้นสะพาน เมื่อ
อยู่บนสะพานมันมองลงไปใต้น้ำ เห็น
ใต้น้ำมีหมาอีกตัวหนึ่ง คาบเนื้ออยู่
ก่อนหนึ่งเหมือนกัน เนื้อก่อนนั้นโตกว่า
เนื้อก่อนที่มันคาบอยู่ มันนึกอยากได้
เนื้อก่อนนั้น จึงเห่าหมาตัวที่มองเห็น
ใต้น้ำ เพื่อให้หมาตัวนั้นกลัวมัน แต่
พอมันอ้าปากขึ้น ก่อนเนื้อที่มันคาบ
อยู่ก็ตกลงน้ำไป

เนื้อ ก่อน กว่า เห่า เพื่อ พอ อ้า ปาก

๙ กา ได้ เนื้อ

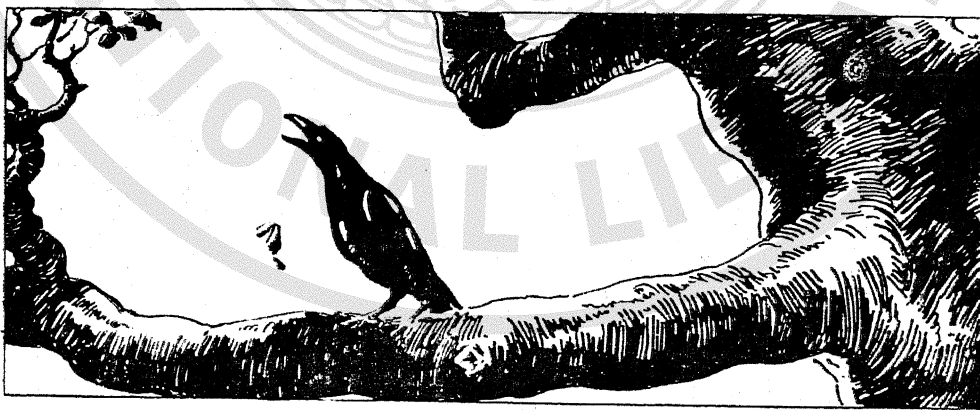
กา ตัว หนึ่ง บิน มา พบ เนื้อ ก้อน หนึ่ง
มัน จึง คาบเนื้อ ก้อน นั้น แล้ว บิน ไป เกาะ
อยู่ บน ต้น ไม้ ต้น หนึ่ง มัน หมาย จะ กิน
เนื้อ ก้อน นั้น

พอ หมา ป่า ตัว หนึ่ง เดิน มา พบ กา
คาบ ก้อน เนื้อ อยู่ หมา ป่า อยาก ได้ เนื้อ
ก้อน นั้น จึง พูด กับ กา ว่า ล้อลดี

กา มองดู หมาป่า แต่ ไม่ตอบว่า อะไร

๙ กา ได้ เนื้อ

หมาป่าถาม กา ว่า ก้อน เนื้อ ที่ ท่าน
คาบอยู่นี้ ท่าน ได้ มา จาก ไหน
กามองดูหมาป่า แต่ไม่ตอบว่าอะไร
หมาป่าพูด อีก ว่า ท่าน ร้อง เพลง
น่า ฟัง จริง จริง ฉัน เคย ฟัง เพลง ของ
ท่านแล้ว แต่อยาก ได้ ฟัง อีก ขอ ท่าน
จงร้องเพลงให้ฉันฟังเพลงหนึ่ง
กา ได้ ฟัง ก็ ชอบใจ อยาก จะ ร้อง
เพลง ให้ หมาป่า ฟัง แต่ พอ มัน อ้า ปาก
ขึ้น เนื้อ ก้อน นั้น ก็ ตก ลง ไป

เพลง

นำ

ฟัง

จริง

เคย

๑๐ หมาป่า ได้ เนื้อ

หมาป่า ได้ เนื้อ ก่อน แล้ว จึง รีบ
คาบ เนื้อ วิ่ง กลับ ไป ยัง ถ้ำ ของ มัน เมื่อ
วิ่ง ไป ได้ ไม่ ไกล มัน พบ ไก่ ตัว หนึ่ง มัน
ทั้ง ก่อน เนื้อ ไป ไล่ ไก่

หมาป่า จับ ไก่ ได้ แล้ว จึง รีบ คาบ
ไก่ วิ่ง กลับ ไป ยัง ถ้ำ ของ มัน เมื่อ วิ่ง ไป
ได้ อีก ไม่ ไกล มัน พบ กระต่าย ตัว หนึ่ง
มัน ทั้ง ไก่ ไป ไล่ กระต่าย

รีบ

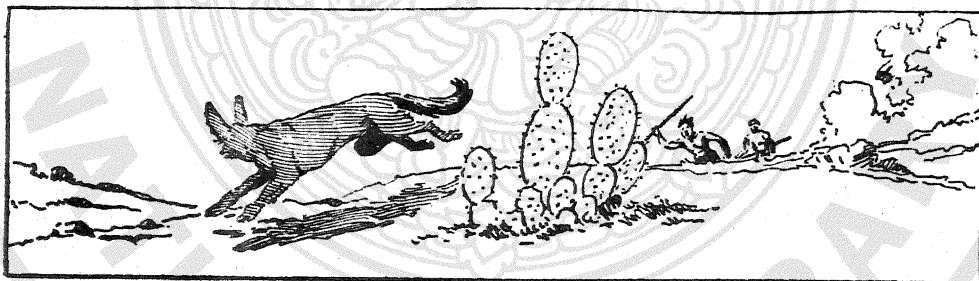
ถ้ำ

ทั้ง

๑๐ หมาป่า ได้ เนื้อ

หมาป่า จับ กระต่าย ได้ แล้ว จึง รับประทาน
กระต่าย วิ่ง กลับ ไป ยัง ถ้ำ ของ มัน เมื่อ
วิ่ง ไป ได้ อีก ไม่ ไกล มัน พบ แพะ ฝูง หนึ่ง
มัน จึง กระต่าย ไป ไล่ แพะ

ชาว บ้าน เจ้าของ แพะ ได้ ยืน เลี้ยง
แพะ ร้อง และ หมา เหา ก็ รับประทาน ออก มา
ไล่ หมา ป่า หมา ป่า จึง ต้อง วิ่งหนี เข้า
ป่า ไป

ฝูง

ชาว

ยืน

เลี้ยง

ต้อง

เข้า

บททวน ๒

น้ำสะอาดน่ากิน น้ำไม่สะอาดไม่น่ากิน

อาหารสะอาด น่ากินหรือไม่น่ากิน ?

อาหารที่มีแมลงวันเกาะ น่ากินหรือไม่น่ากิน ?

ลูกไก่ร้องน่่าฟัง การ้องไม่น่่าฟัง

ลูกแมวร้อง น่่าฟังหรือไม่น่่าฟัง ?

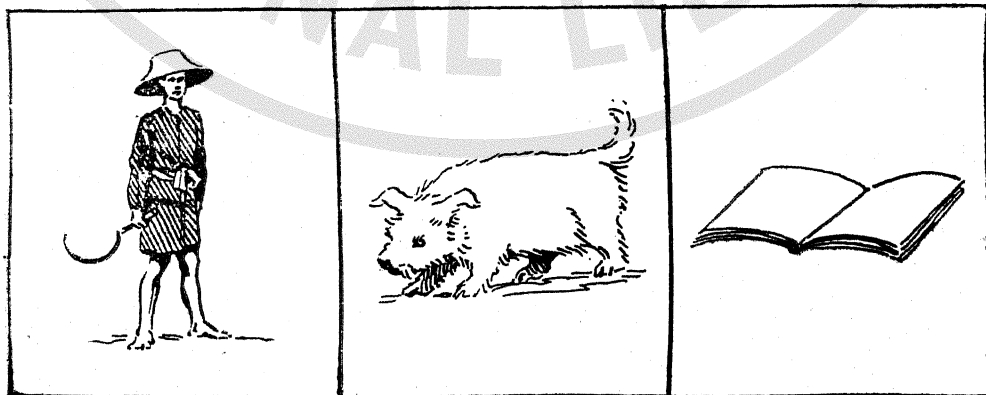
หมาร้อง น่่าฟังหรือไม่น่่าฟัง ?

เด็กคนนี้หัวเราะ ใบหน้าน่่าดู

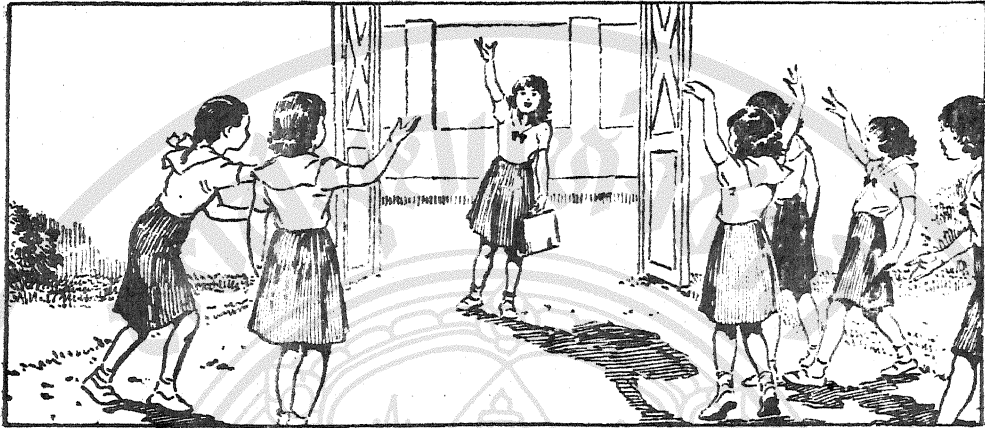
เด็กคนนี้ร้องไห้ ใบหน้าไม่น่่าดู

ท่านวาดข้าวนา เขาวาดลูกหมา น้ันวาดหนึ่งสั้ว

มีมือมีขา มีขาไม่มีมือ มือขาไม่มี

๑๑ ล้อล้อ

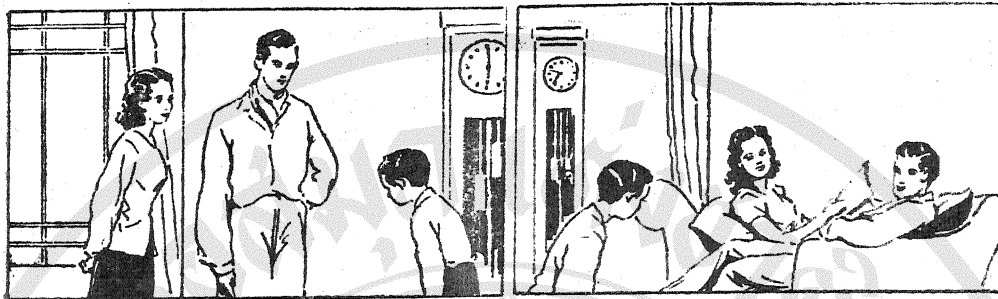

วัน นั้ นั้ มา ถึง โรงเรียนแต่เช้า พอ
 นั้ เข้าประต โรงเรียน นั้ เห็น เพื่อน
 นั้ เรียน หกเจ็ดคน กำลัง เล่น กัน อยู่ เพื่อน
 ทุก คนเห็น นั้ เขาต่างทัก นั้ ว่า ล้อล้อ
 แล้ง จันทร นั้ ทักตอบว่า ล้อล้อ

นั้ จะ ขึ้น หอง เรียน นั้ เห็น คร
 ยิน อยู่ ที่ หน้า หอง เรียน นั้ เดิน เข้า ไป
 หา คร นั้ เคารพ คร และ ทัก คร ว่า
 ล้อล้อคะ คุณคร

ถึง เข้า เจ็ด กำลัง ทัก หอง คร ค่ะ คุณ

๑๒ ตื่นนอน และ เข้านอน

เวลาเช้า เมื่อฉันตื่นนอนแล้ว ฉัน
ใช้ แปรง ลี ฟัน และ ล้าง หน้า เมื่อลีฟัน
และล้างหน้าเสร็จแล้ว ฉันเดินไปหา
คุณพ่อ คุณแม่ ฉันเคารพ คุณพ่อ คุณแม่
ฉันพูดว่า สวัสดี ครับ คุณพ่อ สวัสดี
ครับ คุณแม่

เวลาค่ำ เมื่อฉันอ่านหนังสือแล้ว
ก่อนที่จะไปนอน ฉันใช้ แปรง ลี ฟัน
และ ล้าง หน้า เมื่อลีฟันและล้างหน้า
เสร็จแล้ว ฉันเดินไปหา คุณพ่อ คุณแม่
ฉันเคารพ คุณพ่อ คุณแม่ ฉันพูดว่า
สวัสดี ครับ คุณพ่อ สวัสดี ครับ คุณแม่

เวลา นอน แปรง ฟัน ล้าง เสร็จ ครับ ค่ำ อ่าน ก่อน

๑๓ เด็ก โง่

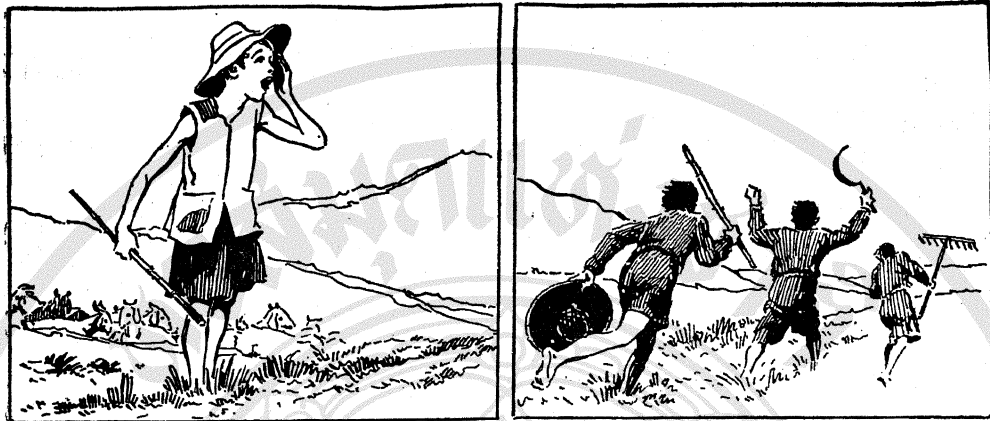
แม่ ของ เด็ก ชาย แล้ง ล้ง ถ้วย ให้ เด็ก
ชาย แล้ง ลอง ใบ และ ล้ง ให้ เด็ก ชาย
แล้ง ไป ชื้อ น้ำมัน ลิบ ลตางค์ น้ำมัน ลิบ
ลตางค์ เด็ก ชาย แล้ง ถาม แม่ ว่า จะ
ใช้ ถ้วย ใบ ไหน ไล่ น้ำมัน ถ้วย ใบ ไหน
ไล่ น้ำมัน แม่ ตอบ ว่า ใบ ไหน ก็ ได้

เด็ก ชาย แล้ง เดิน ยัง ไม่ ถึง ประตู บ้าน
หัน กลับ มา ถาม แม่ ว่า จะ ใช้ ลตางค์
อัน ไหน ชื้อ น้ำมัน ลตางค์ อัน ไหน ชื้อ
น้ำมัน แม่ ตอบ ว่า อัน ไหน ก็ ได้

เด็ก ชาย แล้ง เดิน ไป ถึง ประตู บ้าน
แล้ว หัน กลับ มา ถาม แม่ อีก ว่า จะ ใช้
มือ ไหน ถือ ถ้วย น้ำมัน มือ ไหน ถือ ถ้วย
น้ำมัน แม่ ตอบ ว่า เจ้า เด็ก โง่ เอ๊ย อย่า
โง่ นึก เลย

ล้ง ถ้วย ล้ง ลตางค์ ล้ม ไล่ หัน โง่

๑๔ เด็ก เลี้ยง เพะ

มี เด็ก เลี้ยง เพะ คน หนึ่ง เผ่า ผู่
 เพะ อยู่ ที่ เเซง เขา วัน หนึ่ง เขา เห็น ไม่
 มี ใคร อยู่ ที่ นั้น นัก อยาก จะ หลอก คน
 เล่น จึง ร้อง ขึ้น ดัง ดัง ว่า ช่วย ด้วย
 ช่วย ด้วย หมา ป่า มา ชาวนา ที่
 เกี้ยว ข้าว อยู่ ใกล้ เเซง เขา ได้ ยิน เลียง
 เด็ก ร้อง ก็ รีบ วิ่ง ไป ช่วย แต่ ชาวนา
 ไม่ เห็น หมา ป่า มา เลย เขา เห็น แต่
 เด็ก คน นั้น หัวเราะ อยู่

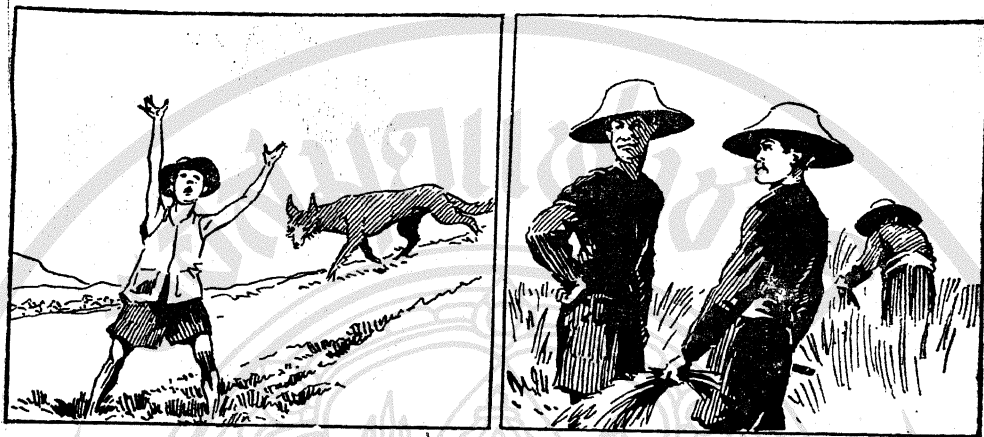
เซ่ง

หลอก

ดัง

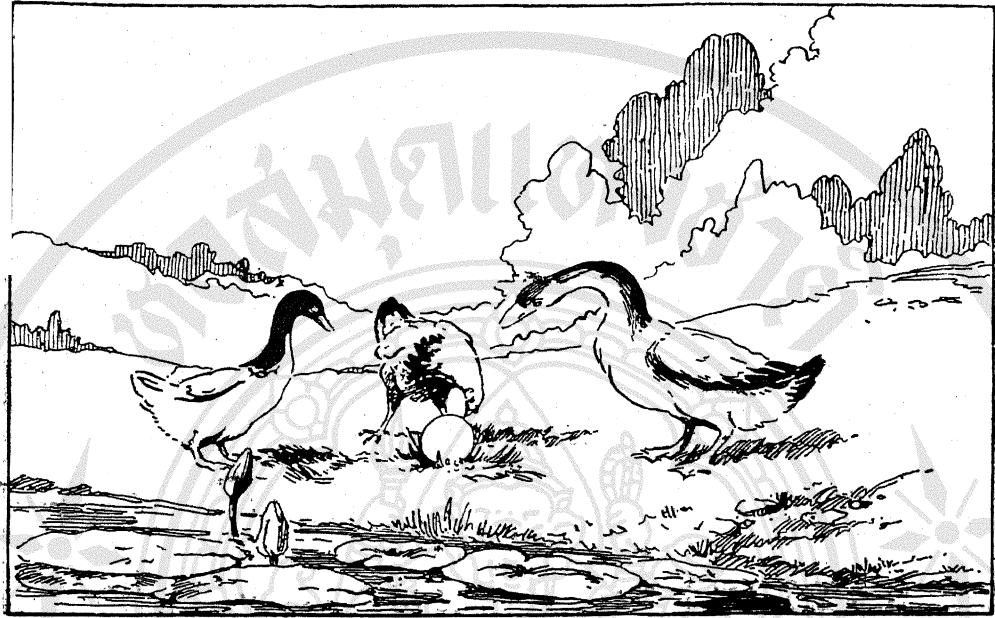
เกี้ยว

๑๔ เด็ก เลี้ยง เพะ

ต่อมา ไม่ ก็นั่น เด็ก เลี้ยง เพะ
 อยู่ ที่ เขียง เขา อีก วันนี้ มี หมา ป่า มา
 จริง จริง เด็ก ตกใจ เขา ร้อง ขึ้น ดัง ดัง
 ว่า ช่วย ด้วย ช่วย ด้วย หมา ป่า มา ชาว
 นา ที่ เกยว ข้าว อยู่ ใกล้ เขียง เขา ได้ ยิน
 เลียง เด็ก ร้อง เขา ต่าง พุด ว่า เด็ก คน
 นั้น หลอก เรา อีก แล้ว เรา อย่า เชื่อ เขา
 เมื่อ ไม่ มี ใคร ไป ช่วย เด็ก เพะ ของ
 เด็ก จึง ถูก หมา ป่า คาบ ไป

๑๕ ไข่ ของ ใคร แน่

แม่เป็ด แม่ไก่ และ แม่ห่าน หา
กิน อยู่ บน ลาน หญ้า พอ แม่เป็ด เห็น
ลูก หนึ่ง เข้า ลูก หนึ่ง ก็ พูด กับ แม่ไก่ ว่า
แม่ไก่ ค่ะ ไข่ ของ เธอ ตก อยู่ หนึ่ง

แม่ไก่ ว่า นี่ ไม่ ไข่ ไข่ ของ ฉัน ค่ะ
ไข่ ของ ฉัน ไม่ โต อย่าง นี้ ฉัน คิด ว่า
เป็น ไข่ ของ แม่ห่าน

ห่าน

ลาน

หนึ่ง

ค่ะ

คิด

๑๕ ไข่ของใครแน่

แม่ท่าน ว่า นี่ ไม่ใช่ ไข่ ของ ฉัน ค่ะ
ไข่ ของ ฉัน ไม่ กลม อย่าง นี้ ฉัน คิด ว่า
เป็น ไข่ ของ แม่เบ็ด เอง

แม่เบ็ด ว่า นี่ ไม่ใช่ ไข่ ของ ฉัน ค่ะ
ไข่ ของ ฉัน ไม่ โต อย่าง นี้ และ ก็ ไม่กลม
อย่าง นี้ ค่ะ

แม่เบ็ด แม่ไก่ และ แม่ท่าน ต่าง
พูด พร้อม กัน ว่า ถ้า เช่น นั้น นี่ จะ เป็น
ไข่ ของ ใคร แน่

เวลา นั้น มี เด็ก คน หนึ่ง เดิน มา
เห็น ลูก หนึ่ง เข้า เขา หยิบ ลูก หนึ่ง ขึ้น
พร้อม กับ พูด ว่า ออ อยู่คนเดียว

กลม

พร้อม

ถ้า

เช่น

แน่

บททวน ๓

เรือท่ายกใหม่ ? ถ้าท่ายก จงวาดรูปลงไป

ปากยาว ค้วยาว

มีหาง มีขา ไม่มีมือ

กินข้าว กินปลา ไม่กินหญ้า

เห่าได้ เฝ้าประตูได้

ปากสั้น ค้วยาว

มีหาง มีขา ไม่มีมือ

กินข้าว กินปลา ไม่กินหญ้า

ร้องได้ จับหนูได้

ตัวโต หางยาว

มีเขา มีขา ไม่มีมือ

กินหญ้า ไม่กินปลา

ร้องได้ โถนาได้

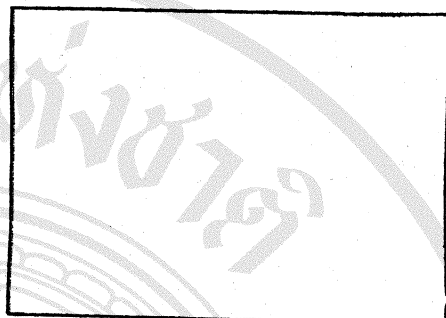
ลูกหนึ่งใบนี้ของใคร?

ของเรือใช้ไหม ? ไม่ใช่

ของเขาใช้ไหม ? ไม่ใช่

ของฉันใช้ไหม ? ก็ไม่ใช่

ถ้าเช่นนั้น ลูกหนึ่งใบนี้ จะเป็นของใครกันแน่?

๑๖ เลื้อยจับแมว

เด็ก เด็ก ขอ ร้อง
ให้พี่ เล่า นิทาน ให้ ฟัง
พี่ เล่า ว่า

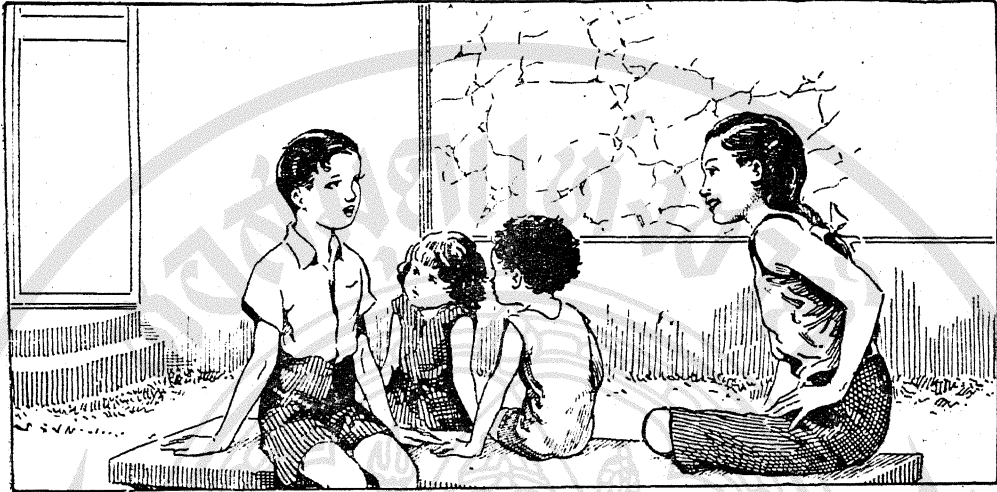
เลื้อย เห็น แมว จับ
หน ได้ มัน ขอ เรียน
วิชา จาก แมว แมว
สอน ให้ เลื้อย วิ่ง เร็ว

เลื้อย ก็ หัด จน วิ่ง เร็ว ได้ แมว สอน ให้
เลื้อย กระโดด สูง เลื้อย ก็ หัด จน กระโดดสูง
ได้ แมว สอน ให้ เลื้อย ตะครุบ เลื้อย ก็
หัด จน ตะครุบ ได้

เมื่อ เลื้อย เรียน วิชาจากแมว ได้ หลาย
อย่าง แล้ว มัน จะ จับ แมว กิน เสีย แมว
ป็น ขึ้น ต้นไม้ ไป เลื้อย ยัง ไม่ได้ เรียน วิชา
ป็น ต้นไม้ มัน จึง จับ แมว ไม่ได้

เล่า นิทาน เลื้อย วิชา สอน หัด สูง ตะครุบ เสีย ป็น

๑๗ หมอ มา หมอ มี

เมื่อ พี่ เล่า นิทาน จบ แล้ว พี่ บอก
ให้ เด็ก ทุก คน หัด เล่า บ้าง ชวน โต กว่า
เด็ก อื่น อื่น เขา โต ที่ สุด พี่ ให้ เขา
เล่า ก่อน ชวน เล่า ว่า

หมอ มา มี หมี่ ไม่ มี หมา หมอ มี
มี หมา ไม่ มี หมี่ หมอ มา เป็น เพื่อน หมอ มี
หมอ มี พา หมา มา ให้ หมอ มา หมอ มา
พา หมี่ มา ให้ หมอ มี

จบ บ้าง อื่น สุด หมอ หมี่

๑๗ หมอมี่หมอมา

หมอม่า พบ หมอมี่ หมามา หมอมี่ มอง
หมี่ หมอม่า หมี่ หมอม่า มอง หมามา หมอมี่
หมามา หมอมี่ จะ กัด หมี่ หมอม่า หมี่ หมอม่า
จะ ตบ หมามา หมอมี่

หมอมี่ ไม่ มี แรง จับ หมามา ไม่ ให้ กัด
หมี่ หมอม่า ก็ ไม่ มี แรง จับ หมี่ ไม่ ให้
ตบ หมามา หมามา หมอมี่ กัด หมี่ หมอม่า หมี่
หมอม่า ตบ หมามา หมอมี่ หมอมี่ มอง
หมอม่า หมอม่า มอง หมอมี่

๑๘ แปลกจริง

ชวน เล่า จบ แล้ว ต่อ มา ถึง ช่วย
ช่วย เล็ก กว่า ชวน ช่วย เล่า ว่า

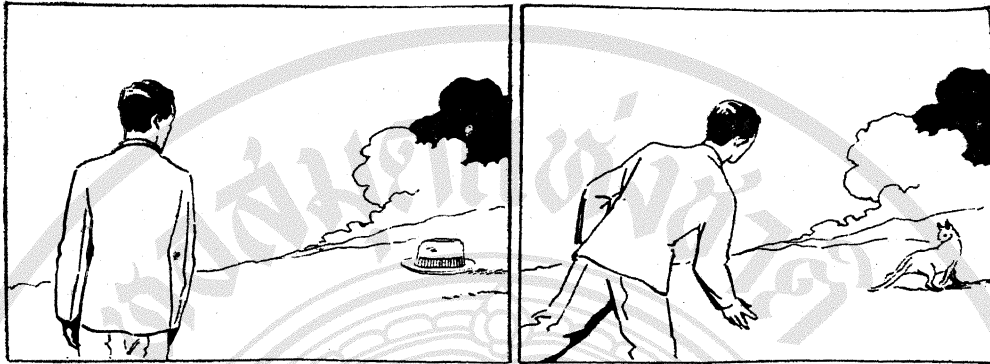
กา ล่อง ตัว เกาะ อยู่ บน ถนน คน
ล่าย ตา ลั่น นึก ว่า เป็น รong เเท้า เขา จะ
เก็บ รong เเท้า กา บิน หนี ไป เขา พูด ว่า
เอ แปลกจริง รong เเท้า บิน ได้

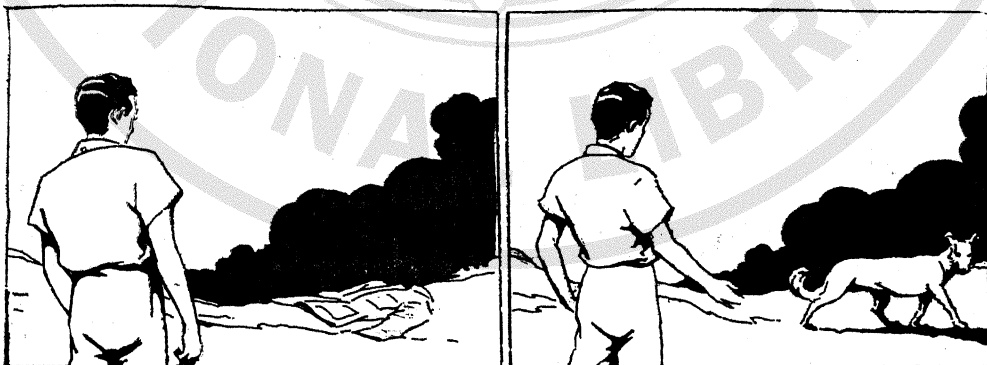
ต่อมา ถึง แล่งจันทร แล่งจันทร เล็ก
กว่าช่วย แล่งจันทร เล่า ว่า

แมว ตัว หนึ่ง นิ่ง อยู่ บน ถนน คน
ล่าย ตา ลั่น นึก ว่า เป็น หมวก เขา จะ เก็บ
หมวก แมว วิ่ง หนี ไป เขา พูด ว่า เอ
แปลกจริง หมวก วิ่ง ได้

๑๘ แปลกจริง

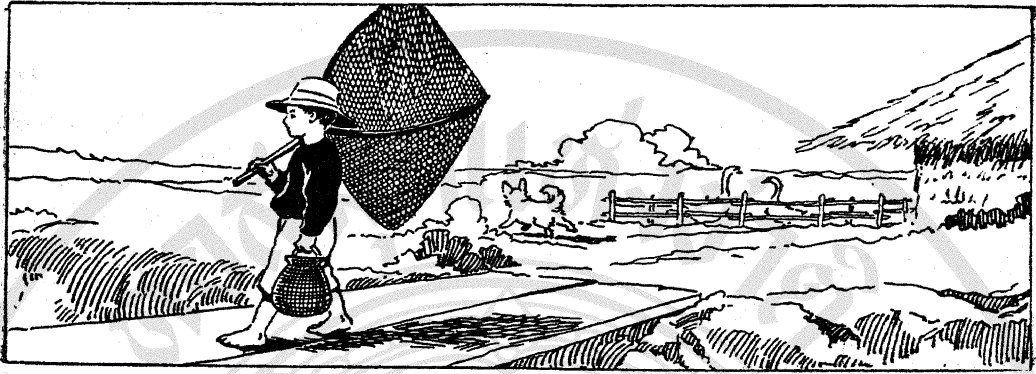

ต่อมาถึงชอบ ชอบเล็กกว่าแสงจันทร์
 ชอบเล็กที่สุด ชอบเล่าว่า
 หมาตัวหนึ่งนอนอยู่บนถนน คน
 ลายตาลันนึกว่าเป็นเสื้อ เขาจะเก็บ
 เสื้อ หมาเดินหนีไป เขาพูดว่า เอ
 แปลกจริง เสื้อเดินได้

เด็ก ถนน สาย รองเท้า เอ แปลก นิ่ง หมวก

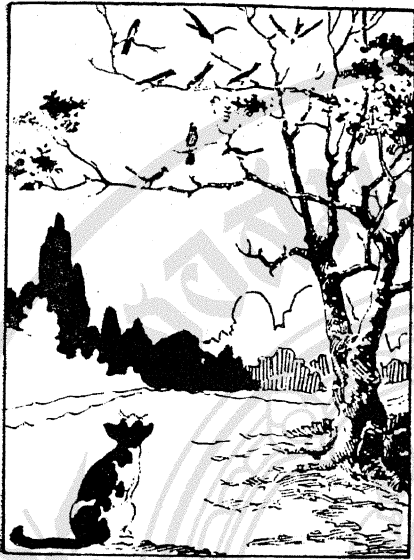
๑๙ หมา ของ ฉัน

ฉัน จะ ไป จับปลา	ใช้ ลูกหมา เฝ้า ห่าน
พอ ฉัน ข้าม สะพาน	มัน ก็ หง ห่าน ไป
ฉัน จะ ไป ทำ นา	ใช้ ลูกหมา เฝ้า ไก่
พอ ฉัน แบก คัน ไถ	มัน ก็ ไล่ ตี ตัว
ฉัน จะ ไป ขาย ผ้า	ใช้ ลูกหมา เฝ้า ถั่ว
พอ ฉัน เดิน ผ่าน ไร่	มัน ก็ หาย ตัว ไป
หมา ของ ฉัน ชน จริง	มัน อยู่ นิ่ง ไม่ได้
ใช้ ให้ ทำ อะไร	ไม่ได้ ดังใจ เลย

ข้าม แบก คัน ตี ถั่ว ผ่าน ไร่ หาย ชน นิ่ง

๒๐ แมว จับ นก

ที่ ใต้ ต้น ไม้ต้นหนึ่ง
มี นก แผลด เก้า ตัว กำลัง
หา อาหาร กิน อยู่ พอ
แมว เห็น นก มัน ก็ ค่อย
ค่อย เดิน เข้า ไป หมาย
จะ ตะครุบ นก

นก บิน ขึ้น ต้น ไม้ แมว ก็ ปีน ขึ้น ต้น
ไม้ บ้าง นก บิน ขึ้น หลังคา บ้าน แมว ก็
ปีน ขึ้น ไป บน หลังคา บ้าน บ้าง นก บิน ขึ้น
กำแพง แมว ก็ ปีน ขึ้น ไป บน กำแพง บ้าง
นก บิน ลง ไป เกาะ อยู่ บน ลาน หญ้า แมว
ก็ กระโดด ลง ไป บน ลาน หญ้า บ้าง

นก เห็น แมว เดิน ใกล้ เข้า มา มัน ต่าง
บิน ขึ้น ไป จับ อยู่ บน กิ่ง ไม้ เล็ก ล่ง ล่ง แมว
ไม่ กล้า ปีน กิ่ง ไม้ เล็ก เล็ก จึง ได้ แต่ มอง ดู

นก แผลด เก้า ค่อย หลังคา กำแพง กิ่ง กล้า

บทกวี ๔

เจ้าลูกหมา มาเฝ้าไว้ ฉันจะไปเก็บตัว
อย่าให้วิ่งหายไป

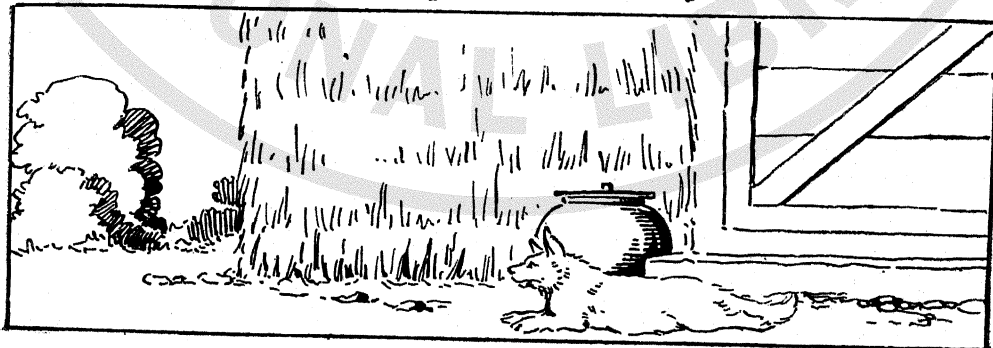
เมื่อฉันกลับมา หมาไม่อยู่ ฉันเดิน
หา หุ อ้อ หมาอยู่หน้าประตู

เจ้าลูกหมา มาเฝ้าไว้ ฉันจะไปขายไข่
อย่าให้ไก่หายไป

เมื่อฉันกลับมา หมาไม่อยู่ ฉันเดิน
หา หุ อ้อ หมาอยู่หน้าประตู

เจ้าลูกหมา มาเฝ้าห่าน ฉันจะไป
ทำงาน อย่าให้ห่านหายไป

เมื่อฉันกลับมา หมาไม่อยู่ ฉันเดิน
หา หุ อ้อ หมาอยู่หน้าประตู

๒๑ เด็ก จับ นก

เด็ก จะ จับ นก
เขา ยก กรง ให้ นก ดู
และ พุด กับ นก ว่า

ลูก นก จำ เชิญ เข้า มา ใน กรง นี้
ข้าง ใน ดี กว่า ข้าง นอก ฉัน บอก ให้
อยู่ ข้าง นอก ต้อง ออก หา อาหาร ไกล
อยู่ ข้าง ใน ฉัน จะ เลี้ยง ให้ เพียง พอ

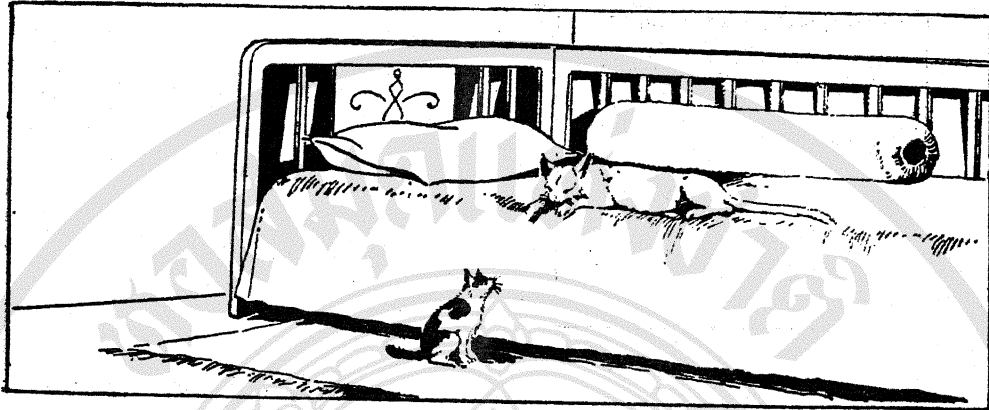
นก บิน ไป เกาะ บน กิ่ง ไม้ ที่ ไกล ออก
ไป แล้ว ตอบ เด็ก ว่า

พ่อ หนู จำ ตาม ที่ ว่า นั้น ผิด ล้น
อาหาร กิน ฉัน หา ได้ ไม่ต้อง ขอ
จะ บิน ไป ไหน ก็ได้ ตาม ใจ คอ
ไม่ ชอบ ขอ จาก ใคร ให้ ต้อง อาย

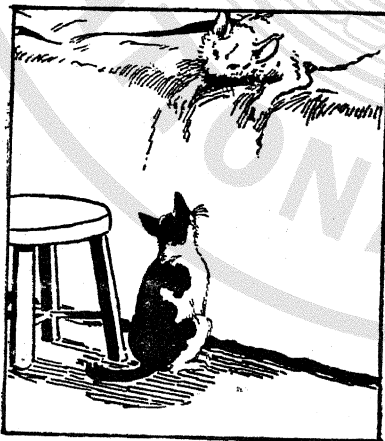
ว่า แล้ว นก ก็ ร้อง เพลง ที่ น่า ฟัง
และ บิน ไป บิน มา อยู่ บน ต้น ไม้

กรง จำ เชิญ ที่ นอก เพียง ผิด ล้น คอ อาย

๒๒ แม่แมว ไม่สบาย

แม่แมว ไม่สบาย แม่แมว สั่ง ให้
ลูกแมว ไป จับ หนู มา ให้ กิน ลูกแมว
ถาม ว่า ฉัน ไม่เคย เห็น หนู เลย จะ
จับ หนู ได้ อย่างไร แม่แมว ว่า ไม่ ยาก
ดอก ลูก เอ๊ย เจ้าจ๋า ไว้นะ หนู มี ลี ขา

ลูกแมว ไป ยก ม้า
นั่ง มา ตัวหนึ่ง แม่แมว
ว่า ผิด ไป แล้ว ลูกเอ๊ย
เจ้าจ๋า ไว้นะ หนู มี หาง
เล็ก เล็ก

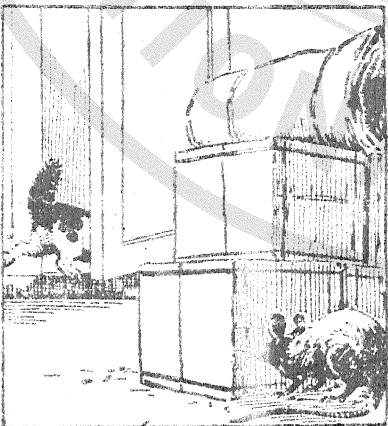
๒๒ แม่แมว ไม่ ลาย

ลูกแมว ไป ดึง เชือก
มา เล่น หนึ่ง แม่แมว ว่า
ผิด ไป แล้ว ลูก เอ๊ย เจ้า
จำ ไว้ นะ หนุมมี ปาก
แหลม แหลม

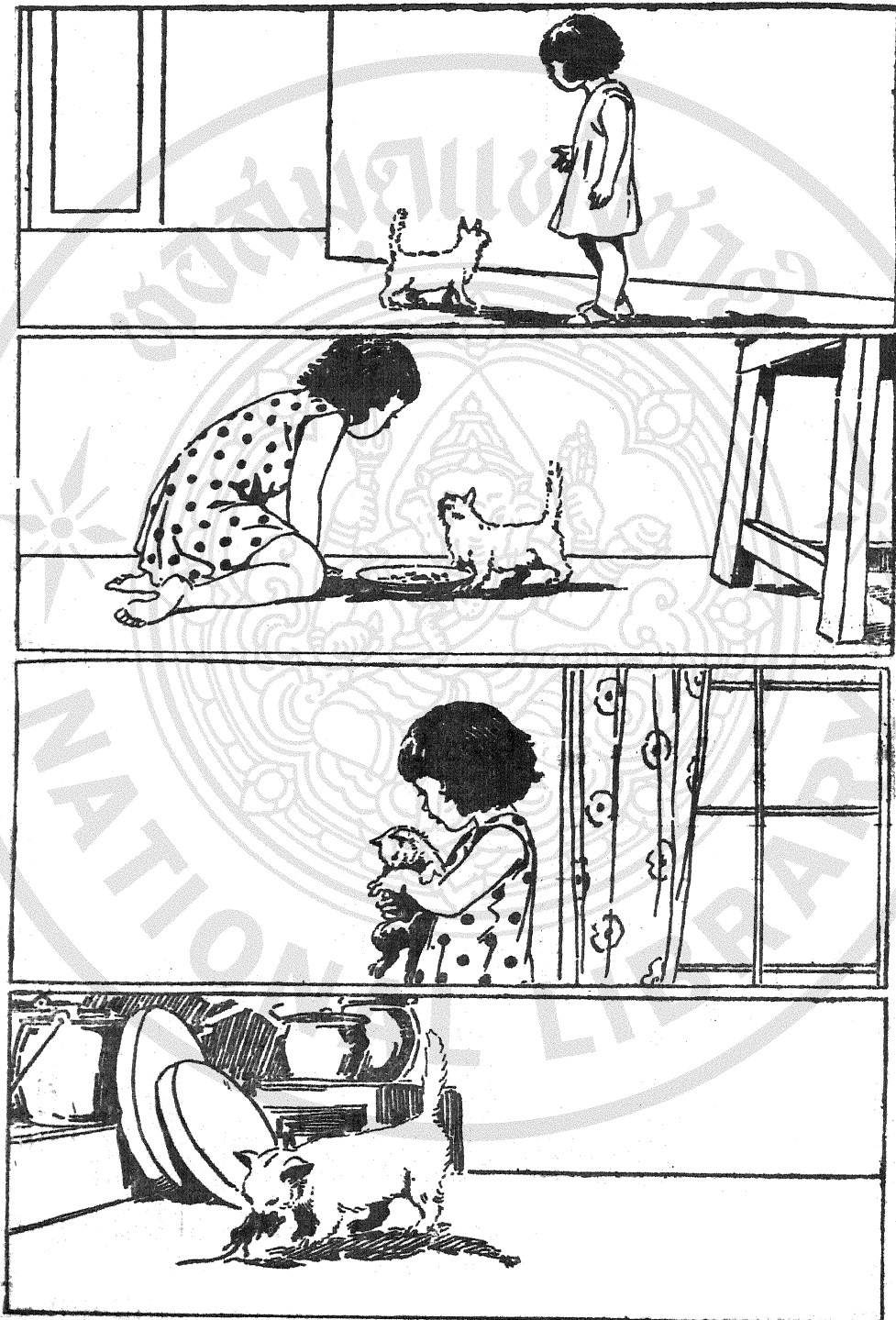

ลูกแมว ไป หยิบ ตาปู
มา ตัว หนึ่ง แม่แมว ว่า
ผิด ไป แล้ว ลูก เอ๊ย เจ้า
จำ ไว้ นะ หนุมนี้ ร้อง ได้

ลูก แมว กำลัง หา หน
อ ยู่ พอ หน ร้อง ดัง จด
ลูกแมว ตกใจ มัน รบ
วิ่ง ไป หา แม่แมว

๒๓ แมว ของ แดงจันทร์

๒๓ แมว ของ แลงจันทร

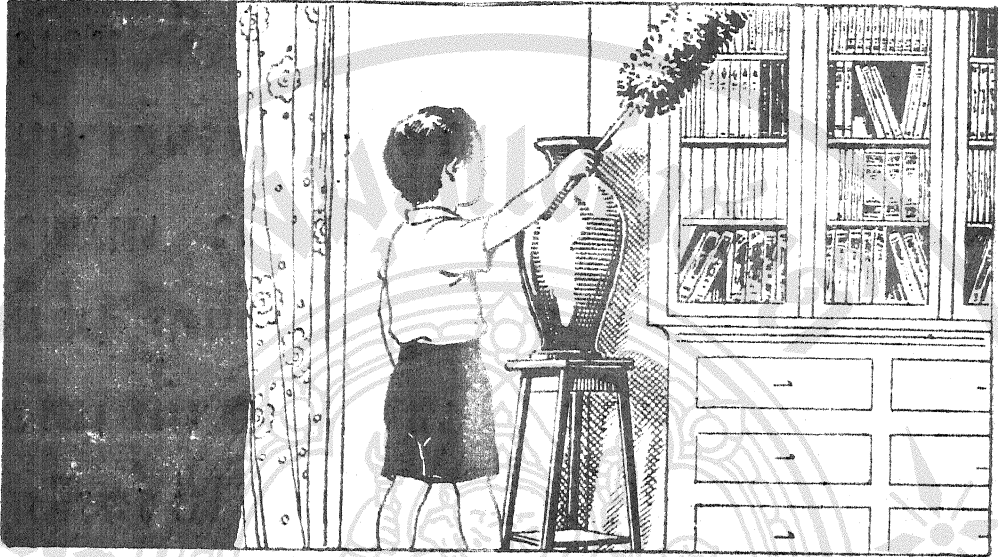
เย็น วัน หนึ่ง แมว ของ เด็ก หญิง
แลงจันทร เดิน มา หาเด็กหญิงแลงจันทร มัน
มอง ดู เจ้า ของ และ ร้อง ว่า เหมียว เหมียว
เย็น วัน นั้น เด็กหญิงแลงจันทร ไม่มี
ปลา จะ ให้ แมว กิน เขา จึง ไข เนื้อ แห้ง
คลุก กับ ข้าว สุก ให้ มัน กิน มัน กิน ไป ร้อง ไป
ว่า เหนียว เหนียว

เมื่อ แมว กิน ข้าว อิ่ม แล้ว เด็ก หญิง
แลงจันทร อุ้ม มัน เล่น และ พด กับ มัน ว่า เจ้า
ต้อง คอย จับ หนู นะ มัน ก็ ร้อง อีก ว่า
เดี๋ยว เดียว

คำ ว่า นั้น เด็กหญิงแลงจันทร ได้ ยิน
เสียง หนู ร้อง อยู่ ใน ครว จึง รีบ วิ่ง ไป ดู
เขา เห็น แมว จับ หนู ได้ ตัว หนึ่ง

เย็น หญิง เหมียว คลุก สุก เหนียว อิ่ม อิ่ม เดียว ครว

๒๔ งาน บ้าน

เวลา บ่าย เมื่อ เลิก เรียน แล้ว ฉัน
กลับ จาก โรงเรียน ฉัน เดิน จาก โรงเรียน
มา ถึง บ้าน เมื่อ ฉัน ถึง บ้าน แล้ว ฉัน
ไป หา คุณแม่ ฉัน เคารพ คุณแม่ และ พูด
ว่า สวัสดี ครบ คุณแม่ เมื่อ ฉัน เคารพ
คุณแม่ แล้ว ฉัน ช่วย คุณแม่ ทำ งาน บ้าน
บ้าง เล็ก น้อย คุณแม่ ให้ ฉัน ช่วย ทำ แต่
งาน เบา เบา

บ่าย

เลิก

เบา

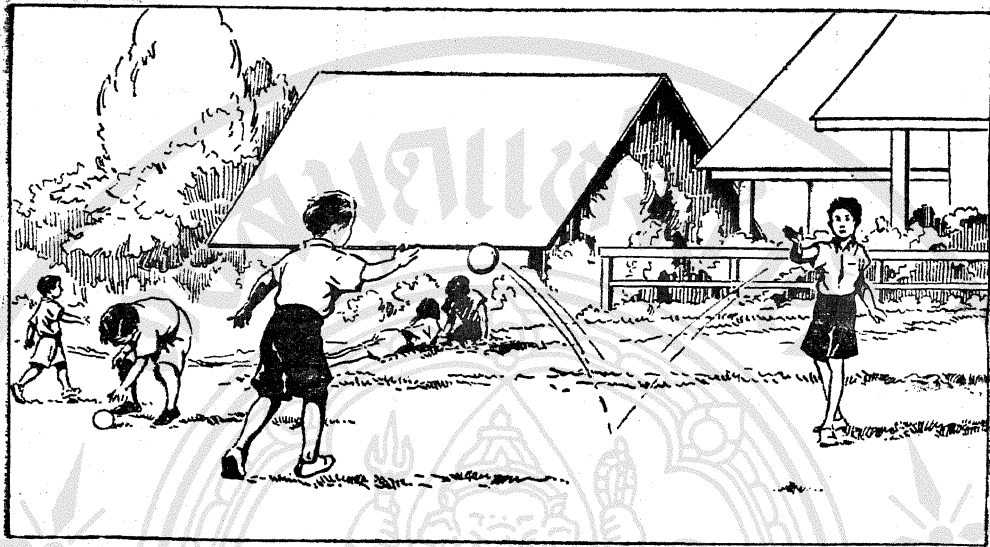
๒๔ งาน บ้าน

ฉัน ไป เก็บ เลื่อ ผ้า ที่ ตาก แห้ง แล้ว
มาให้ คุณแม่ รีด คุณแม่ ซัก และ ตาก เลื่อ
เวลา เช้า เวลา บ่าย เลื่อ ก็ แห้ง คุณแม่
รีด เลื่อ เวลา บ่าย ฉัน ช่วย ปิด หน้าต่าง ทึบ
แสง แดด ล่อง เข้า มา เมื่อ ช่วย คุณแม่
ทำ งาน แล้ว ฉัน ก็ จัด โต๊ะ เขียน หนังสือ
ของ ฉัน ฉัน หยิบ งาน ที่ ครู ส่ง ขึ้น มา ทำ
ฉัน นิ่ง ทำ งาน ที่ ครู ส่ง จน เสร็จ

ซัก ตาก รีด ปิด แดด จัด โต๊ะ เขียน

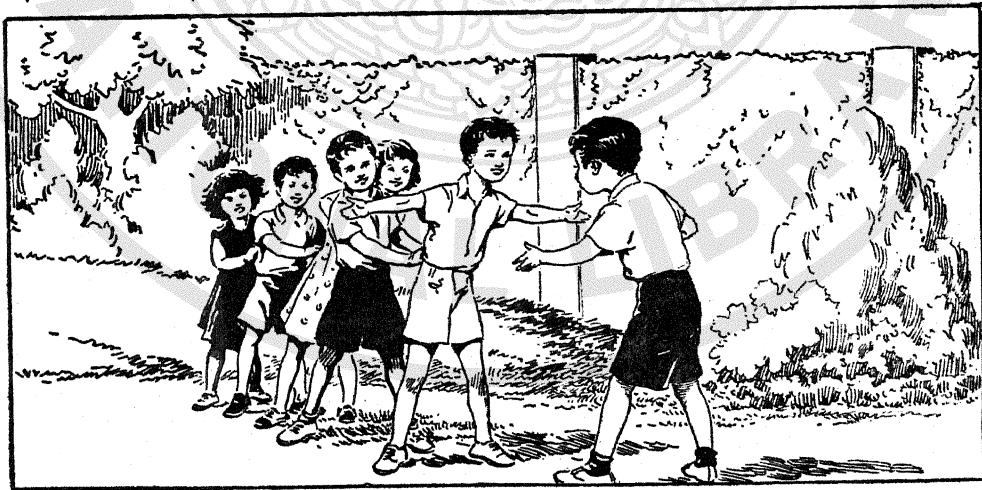
๒๕ เล่น

เมื่อฉันทำงานบ้านเสร็จแล้ว ฉัน
เดินไปหาพี่สาว บ้านพี่สาวอยู่ข้าง
บ้านฉัน ฉันพบพี่สาวชอบช่วยฉัน และ
เพื่อนบ้านหลายคน อยู่ที่บ้านพี่สาว
เราชวนกันเล่นอยู่บนลานหญ้า
หน้าบ้านเล่นมอเล่นมอ บางวันเราเล่น
ซ่อนหา บางวันเราเล่นงูกินหาง บางวัน
เราเล่นลูกหนัง บางวันเราเล่นนิทานกัน

๒๕ เล่น

วันนั้เรา ชวน กัน เล่น ูกิน ทาง ช่วย
เป็นแม่ ูก พวกเราเป็น ลูก ูก เราเล่น พลา
หว่าเราะ กัน พลา จน ทุก คน มี เหนือ เต็ม
ตัว แล้ว เรา นั้ พัก พอ เวลา ใกล้ ค่ำ
เรา กลั ว่า คุณพ่อ คุณแม่ ของ ทุก คน จะ
คอย จั้ ต่าง ลา พื ล้าง กลับ บ้าน เมื่อ
ฉนั้น มา ถึง บ้าน แล้ว ฉนั้น นั้ พัก พอ หาย
เหน้อย และ เมื่อ เหนือ แห้ง แล้ว ฉนั้น
จั้ ไป อาบ น้ำ แล้ว คอย กั้ ขั้ว กั้
คุณพ่อ คุณแม่

พลา

เหน้อย

เต็ม

ลา

เหน้อย

บททวน ๕

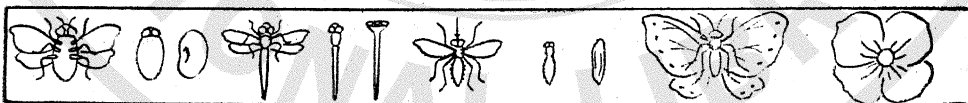
น่านรัก

เด็กหัวเราะ น่านรัก เด็กหมั่นเรียนหนังสือ น่านรัก เด็กช่วย
พ่อแม่ทำงาน น่านรัก เด็กรักเพื่อน น่านรัก

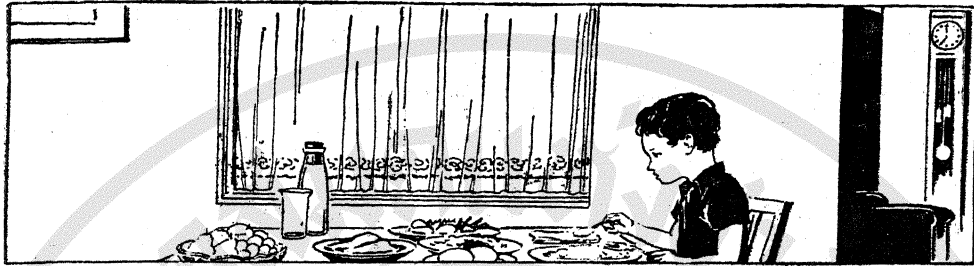
น่านาย

ฟันไม่สะอาด น่านาย ตัวไม่สะอาด น่านาย ตื่นนอนสาย
น่านาย มาถึงโรงเรียนสาย น่านาย ทำตัวให้คนเขาเกลียด
น่านาย ซอບพดหลอกเขาทำให้เขาไม่เชื่อ น่านาย หยิบ
ของของเพื่อนไม่ให้เจ้าของรู้ น่านาย ช่มเหงพี่น้องพวก
เดียวกัน น่านาย ช่วยพ่อแม่ทำงานไม่ได้ น่านาย

อะไรเอ๋ย ลีปีกหกขา ถ้าไม่มีปีกไม่มีขาคล้ายตัว
อะไรเอ๋ย ลีปีกหกขา ถ้าไม่มีปีกไม่มีขาคล้ายทาปู
อะไรเอ๋ย สองปีกหกขา ถ้าไม่มีปีกไม่มีขาคล้ายข้าว
เหนียวดำ อะไรเอ๋ย ลีปีกหกขา ถ้าปีกหน้าไม่โตกว่า
ปีกหลังคล้ายดอกไม้

๒๒ อาหาร

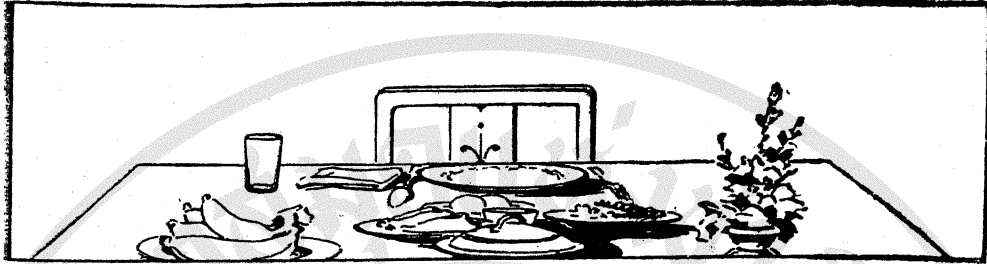

วันหนึ่งฉันรับประทาน อาหาร ลาม มือ
ฉัน รับประทาน อาหาร เข้า เวลา เจ็ด นาฬิกา
ฉัน รับประทาน อาหาร กลางวัน เวลา สิบเอ็ด
นาฬิกา ฉัน รับประทาน อาหาร เย็น เวลา
สิบเจ็ด นาฬิกา ฉัน รับประทาน อาหาร มื้อ
เช้า และ มื้อ เย็น ที่ บ้าน ฉัน รับประทาน
อาหาร มื้อ กลางวัน ที่ โรงเรียน

อาหาร ที่ ฉัน รับประทาน มี ข้าว ที่
ได้ มา จาก นา มี ปลา ที่ เลี้ยง ไว้ ใน บ่อ
มี ผัก ที่ ปลุก ไว้ ใน ล้วน ครว บาง มื้อ มี
เนื้อ สัตว์ มี ไข่ มี นม และ มี ผลไม้ ด้วย
อาหาร ที่ ฉัน รับประทาน ทุก ทุก วัน ฉัน
หา ได้ ใน บ้าน ของ ฉัน เอง เกือบ ทุก อย่าง

รับประทาน ตาม มื้อ นาฬิกา เอ็ด ส่วน สัตว์ นม ผล เกือบ

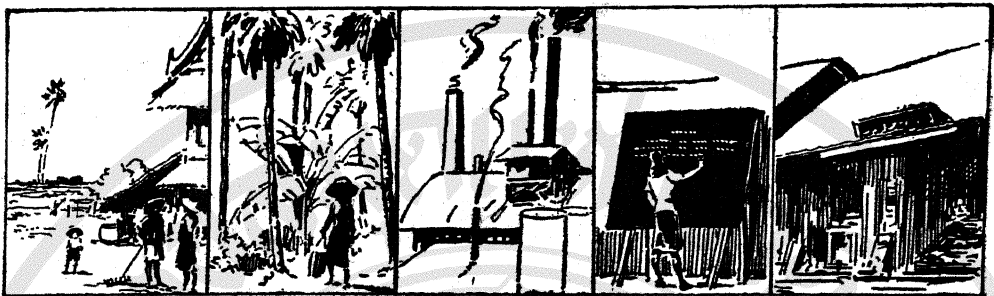
๒๗ โต๊ะอาหาร

เวลา รับประทานอาหาร เรา จัดอาหาร
ไว้ บน โต๊ะอาหาร เราใช้ ผ้า สะอาด ปู
บน โต๊ะ เราใส่ อาหาร ไว้ใน จาน เรา
ใส่ น้ำ รับประทาน ไว้ใน ถ้วย แก้ว เรา
ตั้ง จานอาหารและแก้วน้ำ ไว้บน โต๊ะ เรา
วาง ช้อน ส้อม และ ผ้าเช็ดมือ ไว้ข้าง จาน
ซ้าย ถ้า เรา จะให้ โต๊ะอาหาร ของ เรา
น่าดู เราควร จัด ดอกไม้ ไว้บน โต๊ะอาหาร
ด้วย เวลา รับประทานอาหาร เรานั่ง
อยู่ บน เก้าอี้ หรือ ม้านั่ง ข้าง โต๊ะ เวลา
รับประทานอาหาร เราใช้มือขวา ถือ ช้อน
มือ ซ้าย ถือ ส้อม

ปู จาน แก้ว ตั้ง วาง ช้อน ส้อม ควร เก้าอี้

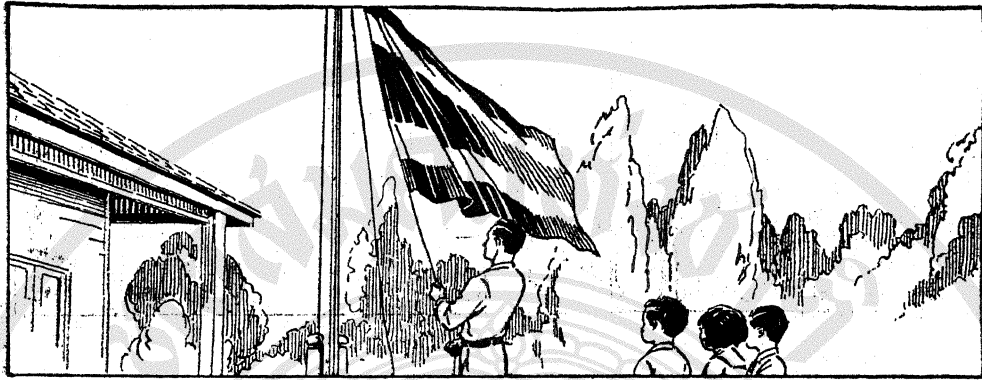
๒๘ ญาติ พี่ น้อง ของ ฉัน

ฉัน มี ญาติ หลาย คน พ่อ ของ ฉัน เป็น
ชาวนา ลุง ของ ฉัน ก็ เป็น ชาวนา ป้า
ของ ฉัน ทำ ลาน น้า ชาย ของ ฉัน ทำงาน
อยู่ ใน โรงงาน น้า ลาว ของ ฉัน เป็น ครู
อยู่ ใน โรงเรียน ที่ ฉัน เรียน อยู่ นี้ อา ผู้
ชาย ของ ฉัน เป็น พ่อ ค้า ท่าน ตั้ง ร้าน
ขาย ของ ไซ เล็ก เล็ก น้อย น้อย อยู่ ใน เมือง
ปู่ และ ย่า ของ ฉัน อยู่ ใน บ้าน เดียว กับ ฉัน
ตา และ ยาย ของ ฉัน อยู่ ไกล จาก บ้าน ฉัน
ฉัน มี พี่ ชาย คน หนึ่ง มี น้อง ลาว เล็ก เล็ก
อีก คน หนึ่ง

ญาติ ลุง ป้า น้า ลาว อา ผู้ ค้า ร้าน เมือง ปู่ ย่า

๒๙ ธงชาติไทย

ธงชาติไทย มีสามสี สีแดง หมายถึง
ถึงชาติไทย สีขาว หมายถึง คำนวณ พุทธ
สีน้ำเงิน หมายถึง พระเจ้าอยู่หัว ของ ชาว
ไทย

ฉัน เป็น คน ไทย ฉัน รัก ชาติไทย
ของ ฉัน ฉัน นับถือ พระพุทธศาสนา ที่ คน
ไทย นับถือ กัน ฉัน เคารพ พระเจ้าอยู่หัว
ของ ไทย

เวลาเชิญธงชาติขึ้นสู่ยอดเสา และ
เวลาเชิญธงชาติลงจากยอดเสา ฉัน
ยืนตรง และ หันหน้าเข้าหาธงชาติ

ธง ชาติ ศาสนา พุทธ ห้ว นับถือ สู่ ยอด เสา ตรง

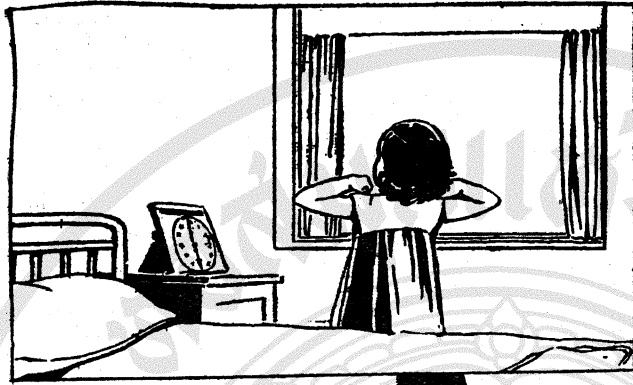
๓๐ ไตรรงค์

พี่ น้อย เขา เอา ผ้า มา ทำ ธง
เรียก ไตรรงค์ ลอย งาม ด้วย ลาม ลี
น้ำเงิน ใหญ่ อยู่ใน สดใส ดี
ล่อง ข้าง มี ขาว พาด สะอาด ตา
อีก ล่อง แดง แบ่ง วาง ข้าง ขาว ช้าย
ลาม ลี หมายถึง กษัตริย์ ชาติ ศาสนา
ทำ เสร็จ เชิญ ขึ้น เล่า และ เรา พา
กัน หัน หน้า ยืน ตรง ให้ ธง ไทย

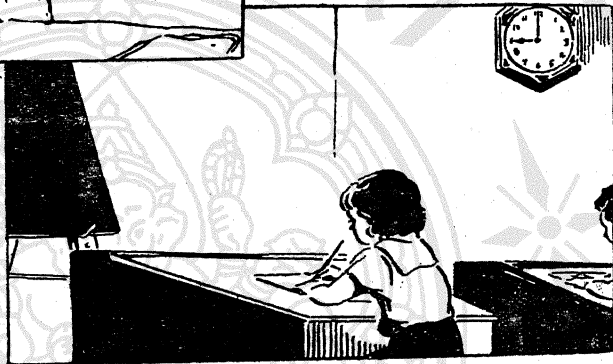
เอา เรียก ไตรรงค์ ใหญ่ พาด แบ่ง กษัตริย์

บทกวี ๖

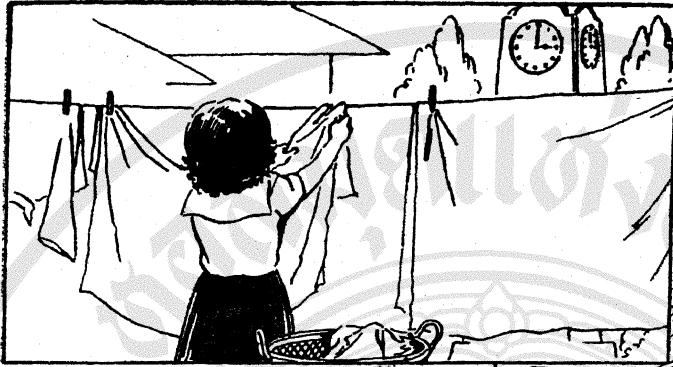
เช้า
ฉันตื่นนอน
ฉันออกกำลัง

สาย
ฉันอยู่โรงเรียน
ฉันเรียนหนังสือ

กลางวัน
ฉันพัก ฉันเล่นกับเพื่อน

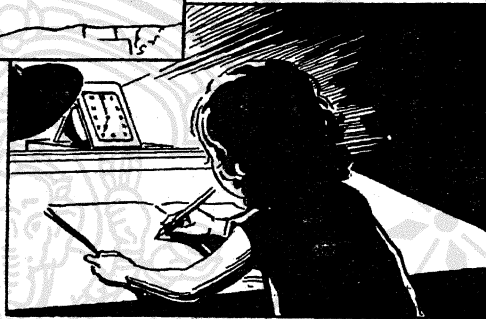
บทที่ ๖

บ่าย
ฉันกลับบ้าน
ฉันช่วยคุณแม่ทำงาน

เย็น
ฉันพัก
ฉันเล่นกับพี่น้อง

ค่ำ
ฉันอ่านหนังสือ
ฉันทำงานที่ครูสั่ง
ให้เสร็จ

กลางคืน ฉันพัก ฉันเข้านอน

๓๑ ผู้ใด ทำงาน มาก

ผู้ใด ทำงาน มาก ผู้ นั้น ก็ เป็น
ประโยชน์ แก่ ชาติ

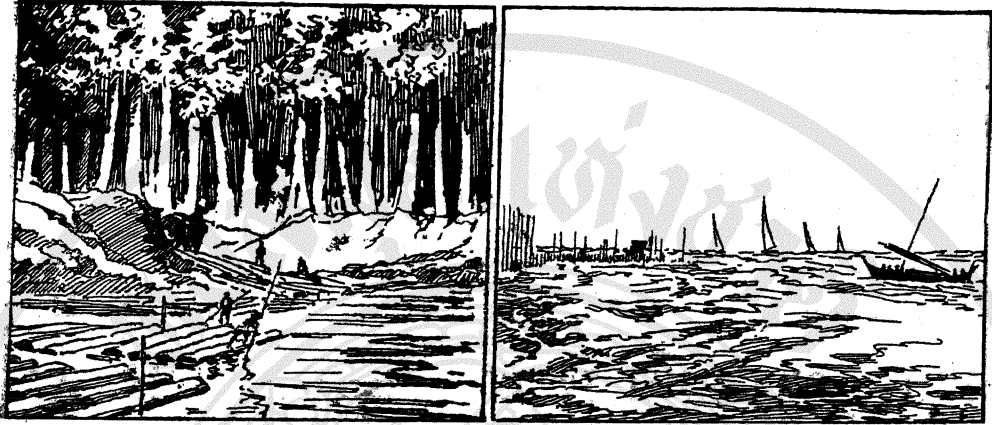
ชาว ล้วน ทำงาน มาก ชาว ล้วน ปลูก
ต้นไม้ และ ทำ น้ำตาล ให้ พี่ น้อง ชาว ไทย
กิน ปี ละ มาก มาก จึง นับ ว่า เขา เป็น
ประโยชน์ แก่ ชาติ

ชาว นา ทำงาน มาก ชาว นา ปลูก
ข้าว ให้ พี่ น้อง ชาว ไทย กิน ปี ละ มาก มาก
จึง นับ ว่า เขา เป็น ประโยชน์ แก่ ชาติ

ชาว ป่า ทำงาน มาก ชาว ป่า หา ไม้

ใด มาก ประโยชน์ แก่ ชาติ ปี ละ นับ

๓๑ ผู้ใด ทำงาน มาก

มาให้ พี่ น้อง ชาว ไทย สร้าง บ้าน อยู่ ป่า
มาก มาก จึง นับ ว่า เขา เป็น ประโยชน์
แก่ ชาติ

ชาว ทะเล ทำงาน มาก ชาว ทะเล
จับ ปลา และ ทำ เกลือ ให้ พี่ น้อง ชาว ไทย
กิน ป่า มาก มาก จึง นับ ว่า เขา เป็น
ประโยชน์ แก่ ชาติ

ชาว ลวน ชาว นา ชาว ป่า และ ชาว
ทะเล เขา ต่าง ทำงาน มาก จึง นับ ว่า
เขา ต่าง เป็น ประโยชน์ แก่ ชาติ มาก

สร้าง

ทะเล

เกลือ

๓๒ น้องปลูกถั่ว

น้อง เพาะ เมล็ด ถั่ว ลง ใน ดิน ยี่สิบ
กว่า เมล็ด พี่ บอก น้อง ว่า ถ้า จะ ให้ ถั่ว
งอก ควร หมั่น รด น้ำ น้อง ก็ รด น้ำ ทุก
เช้า ทุก เย็น

เมื่อ ถั่ว กำลัง งอก พี่ บอก น้อง ว่า
ถ้า จะ ให้ ถั่ว งาม ควร หมั่น รด น้ำ น้อง
ก็ รด น้ำ ทุก เช้า ทุก เย็น

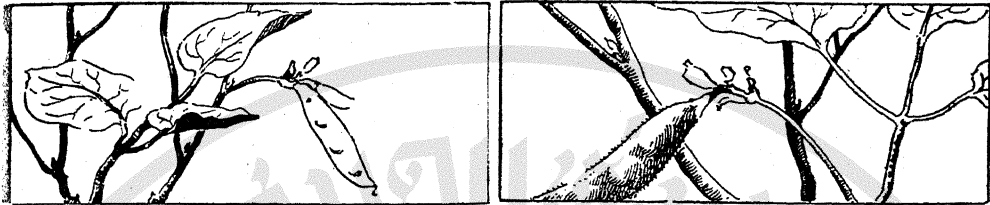
เมื่อ ถั่ว กำลัง งาม พี่ บอก น้อง ว่า
ถ้า จะ ให้ ถั่ว ผลิ ดอก ควร หมั่น รด น้ำ
น้อง ก็ รด น้ำ ทุก เช้า ทุก เย็น

เมื่อ ถั่ว กำลัง ผลิ ดอก พี่ บอก น้อง ว่า
ถ้า จะ ให้ ถั่ว ออก ฝัก มาก มาก ควร หมั่น
รด น้ำ น้อง ก็ รด น้ำ ทุก เช้า ทุก เย็น

อีก ไม่ นาน ถั่ว ก็ ออก ฝัก เต็ม ต้น

เพาะ เมล็ด ดิน ยี่ ผลิ ฝัก นาน

๓๓ ถั่ว ล้าม เมล็ด

ใน ฝัก ถั่ว อ่อน อ่อน ฝัก หนึ่ง มี ถั่ว
อยู่ ล้าม เมล็ด ถั่ว เมล็ด หนึ่ง เห็น ตัว เอง
มี ลี เขียว ถั่ว อีก ล่อง เมล็ด ก็ มี ลี เขียว
ฝัก ถั่ว ก็ มี ลี เขียว มัน พุด ว่า ฉัน คิด ว่า
ของ ต่าง ต่าง คง เขียว อย่าง นี ทั้ง นั้น ถั่ว
อีก ล่อง เมล็ด ต่าง ตอบ ว่า ฉัน ก็ คิด เช่น นั้น
ฝัก ถั่ว โต ขึ้น โต ขึ้น เมล็ด ถั่ว ก็ โต
ขึ้น ด้วย เมื่อ ถั่ว แก่ แล้ว ถั่ว เมล็ด หนึ่ง
เห็น ตัว เอง มี ลี เหลือง ถั่ว อีก ล่อง เมล็ด
ก็ มี ลี เหลือง ฝัก ถั่ว ก็ มี ลี เหลือง มัน
พุด ว่า ฉัน คิด ว่า ของ ต่าง ต่าง คง เหลือง
อย่าง นี ทั้ง นั้น ถั่ว อีก ล่อง เมล็ด ต่าง
ตอบ ว่า ฉัน ก็ คิด เช่น นั้น

อ่อน

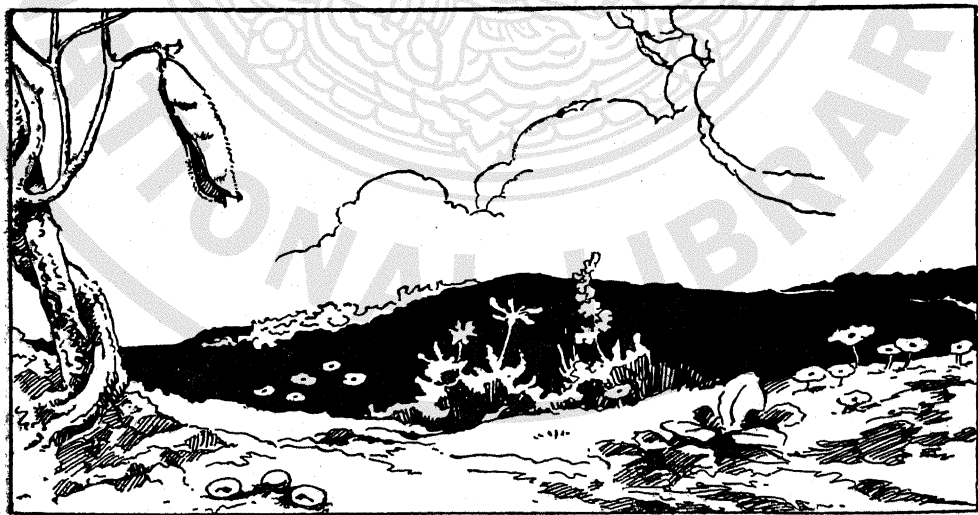
เขียว

คง

เหลือง

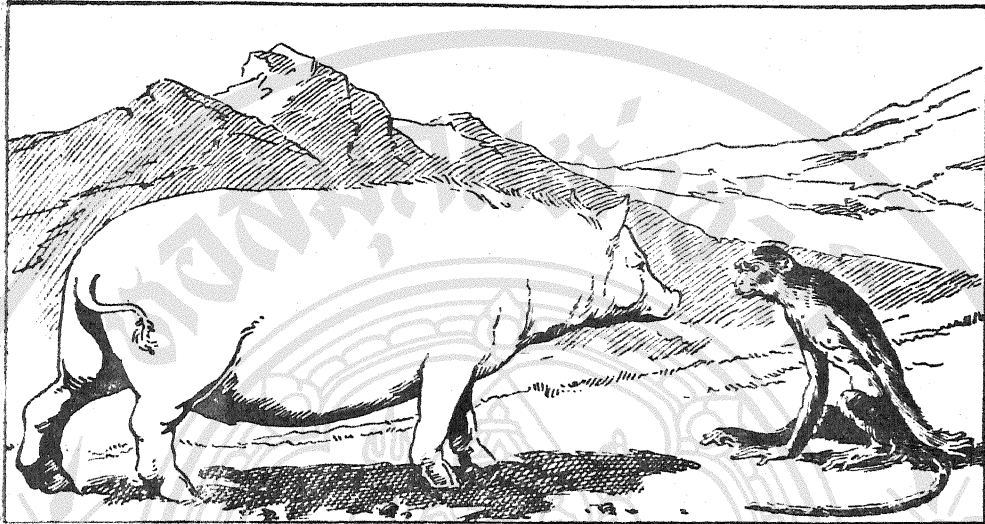
๓๓ ถั่ว ล้าม เมล็ด

เมื่อ ผัก ถั่ว แตก ถั่ว ทั้ง ล้าม เมล็ด
ก็ หล่น ลง บน พื้น ดิน เมล็ด ถั่ว ทั้ง ล้าม
ต่าง เห็น ใบไม้ และ ใบ หญ้า มี ลี เชียว ท้อง
ฟ้า มี ลี คราม ดอก ไม้ ต่าง ๆ มี ลี แดง
ลี ชมพู ลี ม่วง ลี ส้ม และ ลี อื่น อื่น
ถั่ว เมล็ด หนึ่ง พุด ว่า มัน คิด ว่า ของ
ต่าง ต่าง มี ลี ต่าง ต่าง กัน ถั่ว อีก
ลอง เมล็ด ต่าง ตอบ ว่า มัน ก็ คิด เช่น นั้น

แตก หล่น พื้น คราม ม่วง ชมพู

๓๔ หมู สร้าง บ้าน

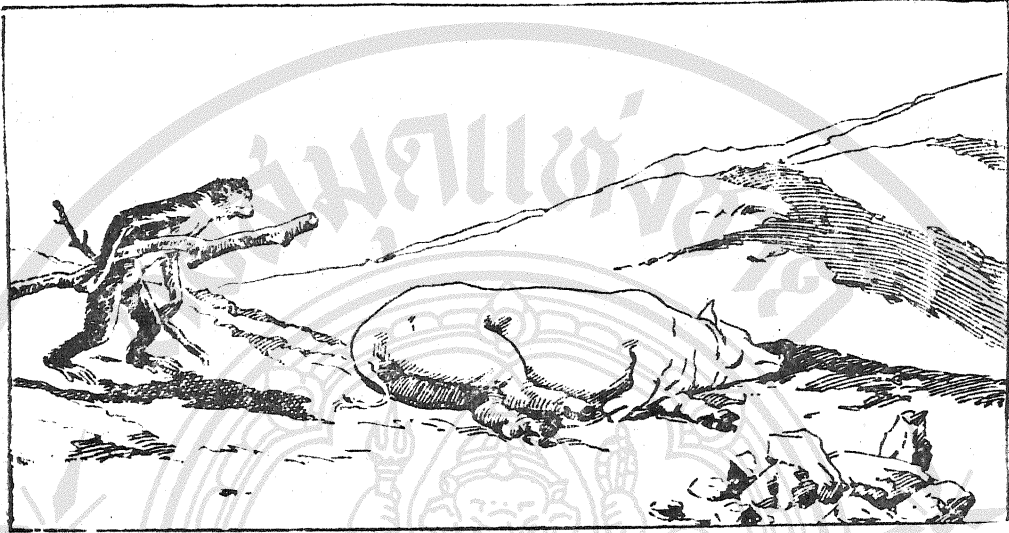
หมู อยาก สร้าง บ้าน อยู่ มัน ขอ แรง
ลิง ช่วย สร้าง ให้

ลิง สั่ง ให้ หมู ไป ขน หิน หมู ว่า ตัว
ฉัน หัก ขน ไม่ ไหว ดอก ลิง สั่ง ให้ หมู ไป
ขน ไม้ หมู ก็ ว่า ตัวฉัน อ้วน ขน ไม่ ไหว ดอก

ลิง จึง ว่า ถ้า เช่น นั้น ฉัน จะ ไป ขน
หิน มา เอง ท่าน เฝ้า อยู่ ทาง นี้ นะ หมู
ตอบ ว่า จ๊ะ จ๊ะ

ขน หิน หัก ไหว อ้วน จ๊ะ

๓๔ หมู สร้าง บ้าน

เมื่อ ลิง ขน หิน มา แล้ว เห็น หมู นอน
หลับ อยู่ จึง ปลุก ให้ ตื่น แล้ว ลัง หมู ว่า
ฉัน จะ ไป ขน ไม้ มา เอง ท่าน เฝ้า อยู่
ทาง นี้ นะ หมู ตอบ ว่า จะ จะ

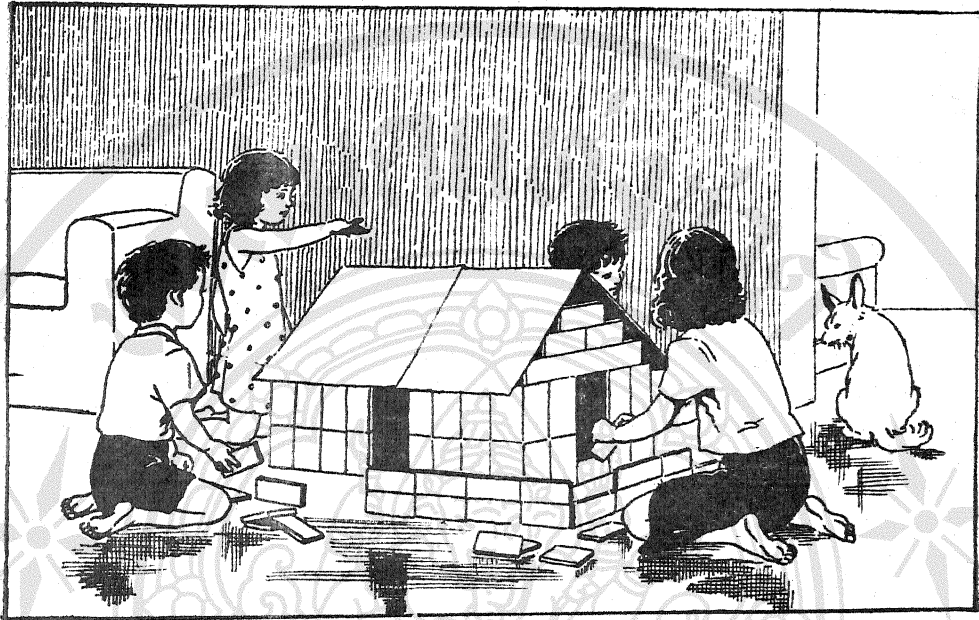
เมื่อ ลิง ขน ไม้ มา แล้ว ก็ เห็น หมู
นอน หลับ อยู่ อีก ลิง คิด ว่า เจ้า หมู น
เกียจคร้าน มาก ลัง ให้ ทำ อะไร ก็ ไม่ ยอม
ทำ เรา อย่า ช่วย มัน เลย

หลับ

ปลุก

เกียจคร้าน

๓๕ ช่วย กัน สร้าง

เมื่อ วัน อาทิตย์ นี
มี ของ เล่น ใหม่ ใหม่
เรา เอา ของ เล่น นั้น
ลูก หมา ขน น้า เขียน
พวกเรา หัวเราะ ฮา
พวกเรา จง พร้อ ม ใจ
ช่วย คิด และ ช่วย สร้าง
โรงเรียน หลัง ใหม่ นี

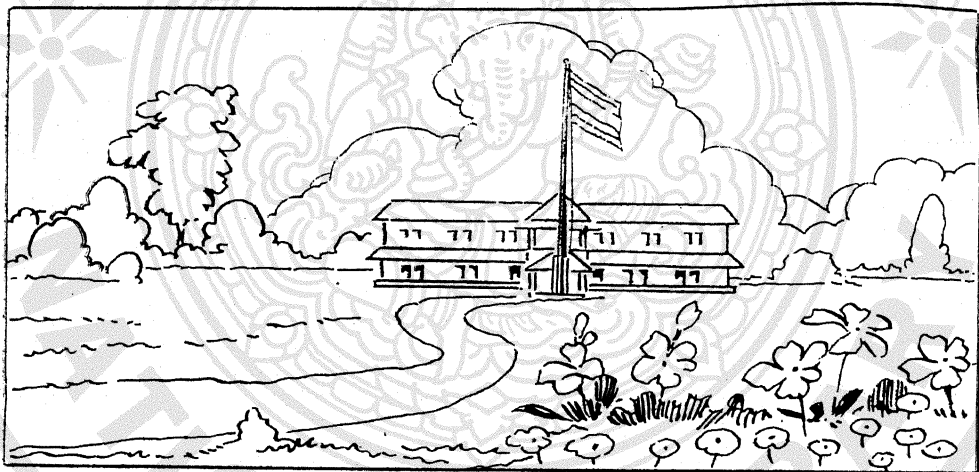
พ่อ ไป ที่ ร้าน ช่วย ไทย
พ่อ ซื้อ ให้ จัน และ เพียร
มา ช่วย กัน สร้าง โรงเรียน
ชน โรงเรียน พัง ลง ไป
ทุกคน ว่า ไม่ เป็น ไร
สร้าง ขึ้น ใหม่ ดู อีก ที
ช่วย กัน วาง จน พอ ดี
แข็งแรง ดี กว่า หลัง เดิม

เขียน ขน พัง ฮา ที่ หลัง แข็ง เดิม

บททวน ๗

จงลงมือทำงานในรูปนี้

๑. ชงชาดื่มลงสีแดงและน้ำเงิน
๒. ไปไม้ใบหญ้าลงสีเขียว
๓. ดอกไม้ลงสีแดงส้มพุ่มม่วงหรือสีส้มก็ได้
๔. ท้องฟ้าลงสีครามอ่อนอ่อน
๕. ถนนลงสีเหลือง

สร้างภาพว่า เวลาเช้ามีใครปลูกเธอ

ชวนตอบว่า ไก่ปลูกฉัน

ช่วยตอบว่า นกปลูกฉัน

แสงจันทร์ตอบว่า คุณแม่ปลูกฉัน

หมั่นตอบว่า นาฬิกาปลูกปลูกฉัน

เพียรตอบว่า ฉันปลูกตัวฉันเอง

๓๒ วัน เกี้ยว ข้าว

วันนี้ พ่อ แม่ พี่ และ ฉัน ทุกคน ตื่น
แต่เช้า เรา รับประทาน อาหาร ราว หก
นาฬิกา แล้ว พา กัน ไป เกี้ยว ข้าว ใน นา
ข้าว ใน นา ลุก ทัว แล้ว

วันนี้ อากาศ ดี ฝน ไม่ ตก ถึง แม้
ว่า แดด จะ ร้อน แต่ เวลา ที่ เกี้ยว ข้าว
อยู่ มี ลม พัด มา เย็น สบาย ดี เวลา
กลาง วัน เรา หยุด พัก รับประทาน อาหาร
แล้ว เกี้ยว ต่อ ไป เรา ช่วย กัน เกี้ยว ข้าว
จน หมด ข้าว ใน นา

เรา เกี้ยว ข้าว เสร็จ แล้ว ช่วย กัน
ขน มา กอง ไว้ ใน ลาน เรา เสร็จ งาน
ราว ลิบ เก้า นาฬิกา

ราว ทัว อากาศ ฝน แม้ ร้อน ลม พัด หยุด หมด กอง

๓๓) แม่ เอย แม่ กา

แม่ เอย แม่ กา

เที่ยว บิน หา อาหาร หลาย ฐานถิ่น
ได้ เล็ก น้อย ค่อย คาบ ไป ให้ ลูก กิน
ลูก ยัง บิน ไม่ เป็น เช่น แม่ กา
แม่ ฝน พรหม ลม หนาว แดด อ้าวอบ
ไม่ ยอม หลบ อยู่ รัง ยัง เพียร หา
ไม่ กลัว แดด ลม ฝน ทน ไป มา
กลัว แต่ ว่า ลูก ๕ หุมด จะ อด เอย

เอย ถิ่นฐาน พรหม หนาว อบอ้าว หลบ รัง ทน อด

๓๘ พ่อ ทดลอง ปลูก ฝ้าย

พ่อ กับ แม่ ช่วย กัน ถาง หญ้า อยู่ หลาย
วัน เพียร ถาม พ่อ ว่า คุณพ่อ คุณแม่ ถาง
หญ้า ทำไม ครับ พ่อ ตอบ ว่า พ่อ จะ
ทดลอง ปลูก ฝ้าย

เพียร ลังลัย จึง ถาม พ่อ อีก ว่า คุณ
พ่อ จะ ปลูก ฝ้าย ทำไม ต้อง ทดลอง เล่า ครับ
พ่อ ตอบ ว่า พ่อ ยัง ไม่ เคย ปลูก ฝ้าย เลย
จึง อยาก ทดลอง ปลูก ดู ก่อน

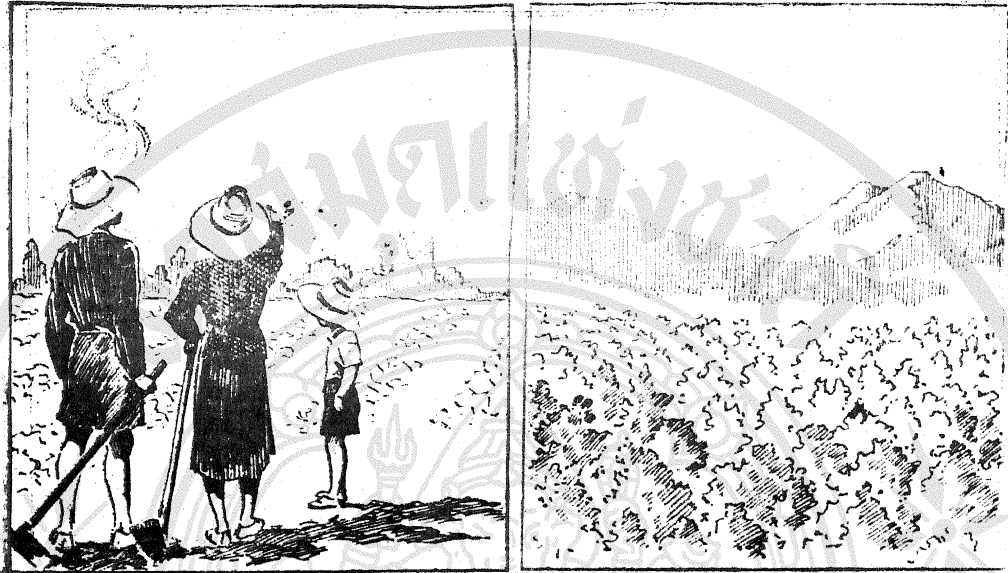
ถาง

ทดลอง

ฝ้าย

สงสัย

๓๘ พ่อ ทดลอง ปลูก ฝ้าย

เพียร ยัง ลังลัย อีก จึง ถาม ว่า คุณ
พ่อ จะ ทดลอง ปลูก ทำไม ต้อง ใช้ พื้นที่
กว้าง กว้าง เช่น นี เล่า ครบ แม่ ตอบ แทน พ่อ
ว่า ลูก รัก ของ แม่ ถ้า ปลูก ใน ที่ แคบ
เกิน ไป ก็ จะ ไม่ รู้ ผล แน่นนอน เรา จะ ทำ
อะไร ควร ตั้ง ใจ ทำ จริงจริง เวลา ที่ เรา
ใช้ ทำ งาน นั้น จึง จะ ไม่ เสีย เปล่า

เพียร พูด ว่า อ้อ ผม เข้า ใจ แล้ว
ผม จะ ช่วย คุณพ่อ ทดลอง ปลูก ฝ้าย ด้วย

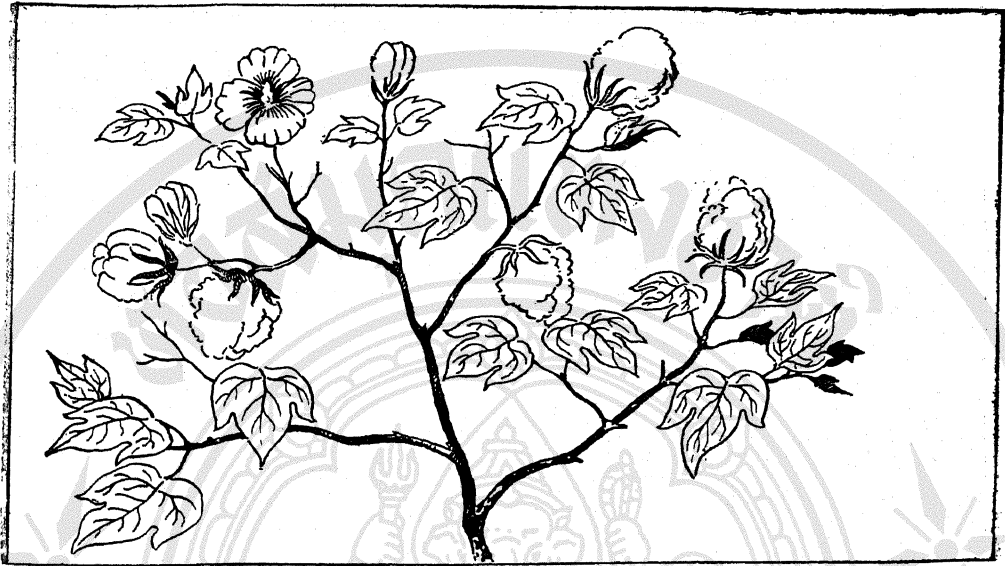
กว้าง

แทน

แคบ

เกิน

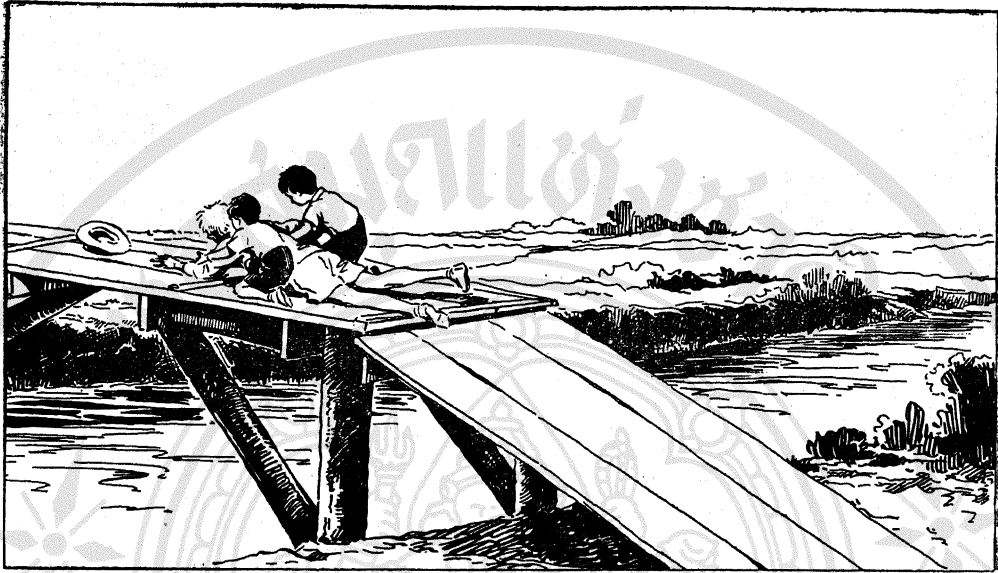
๓๙ ฝ้าย ต้น เดี่ยว

ถ้า แม่ ลูก ปลูก ฝ้าย ไว้ ต้น เดี่ยว
 อยู่ โดดเดี่ยว พอ ลูก ลม ก็ ล้ม ได้
 ถึง จะ ปลูก สัก ร้อย ยัง น้อย ไป
 พายุ ใหญ่ พัด มา ก็ น่า กลัว
 ควร ปลูก ให้ มาก ต้น จน เต็ม ไร่
 จึง จะ ได้ ช่วย แบ่ง แรง กัน ทัว
 พายุ ใหญ่ พัด ไกว จน ไหว ตัว
 ก็ ไม่ กลัว ว่า จะ ล้ม เพราะ ลม เอย

โดดเดี่ยว ล้ม สัก ร้อย พายุ ไร่ ไกว เพราะ

๔๐ ตา แก่ ผม ขาว

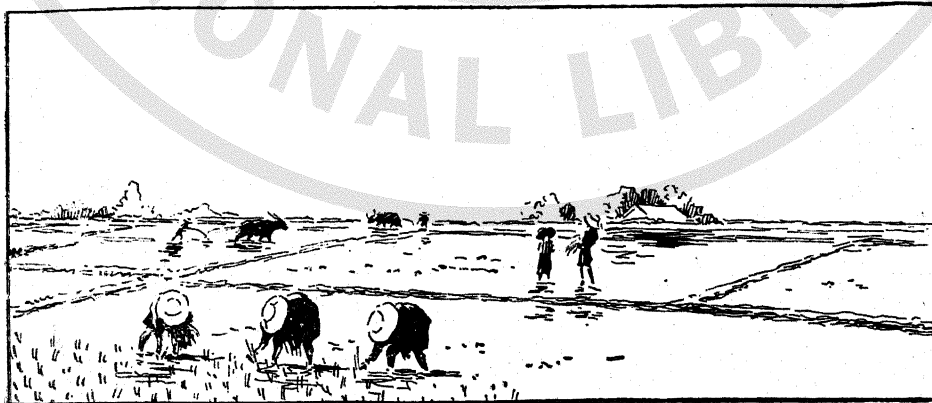
ตา แก่ ผม ขาว ค่อย ก้าว ค่อย เดิน
งกก เงินเงิน เดิน ขึ้น สะพาน
สะพาน สูง ชัน เฒ่า ล้น ลนลาน
สะดุด กระดาน ล้ม คลาน ลงไป
นักเรียน ผ่าน มา เห็น ตา ล้ม ไถล
เด็ก น้อย ตกใจ วิ่ง ไป ประคอง
ช่วย เก็บหมวก สะบัด ช่วย บัดฝุ่น ละออง
แล้ว ค่อย ประคอง ให้ ตา ข้าม สะพาน

ก้าว งกเงิน ชัน ล้น ลนลาน สะดุด คลาน ไถล ประคอง บัด ฝุ่น ละออง

บททวน ๘

ข้าวเอ๋ยข้าวสุก
ต้องกินทุก ทุกบ้าน ทุกฐานถิ่น
แต่กว่าจะ ได้ข้าว ให้เรากิน
ชาวนาล้าน กำลัง เกือบทั้งปี
ต้องทนแดด ทนฝน ทนลมหนาว
จึงได้ข้าว จากนา มาถึงนี้
คนกินข้าว ควรนึกไว้ ให้จงดี
ชาวนามี คุณแก่เรา ไม่เบาเอ๋ย

บัญชีคำใหม่ในหนังสือเล่มนี้

คำ	บทที่	ก	ค	ค
	ก	เก้อ ๒๗	คิน ๔	แกบ ๓๗
เกลียด	๑	กษัตริย์ ๓๐	เครือ ๔	กลาน ๔๐
กัด	๑	เก้ ๓๑	คล้าย ๕	เจียน ๓๕
กลาง	๔	เก้อ ๓๑	เคย ๕	เงา ๖
เก็บ	๕	เกียจคร้าน ๓๔	ครู ๑๑	ไม้ ๑๓
กระจก	๗	กอง ๓๖	กะ ๑๑	ง ๒๕
ก่อน	๗	กว้าง ๓๗	คน ๑๑	เหงื่อ ๒๕
กว่า	๗	เกิน ๓๗	ครบ ๑๒	งกเงิ่น ๔๐
กา	๗	ไกว ๓๕	คำ ๑๒	จังหวัด ๔
กำลัง	๑๑	ก้าว ๔๐	กะ ๑๕	ใจ ๔
ก่อน	๑๒	ขี้ ๒	คิด ๑๕	จำ ๗
เกี่ยว	๑๔	ข่มเหง ๒	คิน ๑๕	จริง ๕
ก	๑๔	ขา ๓	ค่อย ๒๐	เจ็ด ๑๑
กลม	๑๕	แขน ๖	คอ ๒๑	จบ ๑๗
เก่า	๒๐	เข้า ๑๐	คด ๒๑	จำ ๗
กำแพง	๒๐	ข้าม ๑๕	คด ๒๑	จริง ๕
กิ่ง	๒๐	เขย ๒๔	คว ๒๗	เจ็ด ๑๑
กลา	๒๐	เขี้ยว ๓๓	คำ ๒๗	จบ ๑๗
กรง	๒๑	ขน ๓๔	คิง ๓๓	จำ ๗
เกือบ	๒๖	แข็ง ๓๕	คราม ๓๓	จิต ๒๒
แก้ว	๒๗			

ก		ข		ค		ด	
จัต	๒๔	หญิง	๒๓	ต้อง	๑๐	ถิ่นฐาน	๓๓
จาน	๒๗	ญาติ	๒๔	ต่อ	๑๔	ถาง	๓๔
จ๊ะ	๓๔	ใหญ่	๓๐	ตะกรับ	๑๖	ไถล	๔๐
ข		ค		ด		ด	
ช่อ	๔	เดี่ยว	๒	ตบ	๑๗	เที่ยว	๒
เช็ด	๗	ดอก	๕	ตาคู	๒๒	ทำน	๒
ชาว	๑๐	ดง	๑๔	ตาก	๒๔	ทาง	๕
เช่า	๑๑	ด	๒๑	โต๊ะ	๒๔	ทั้ง	๑๐
เชิง	๑๔	ดง	๒๒	เต็ม	๒๕	ทก	๑๑
เชอ	๑๔	เดี่ยว	๒๓	ตง	๒๗	เท่า	๑๔
เช่น	๑๕	เค็ด	๒๔	ตรง	๒๕	ทะเล	๓๑
เชิญ	๒๑	ใด	๓๑	ไต่รรงค์	๓๐	ที่	๓๕
เชือก	๒๒	ดิน	๓๒	ตาล	๓๑	ทัว	๓๖
ชอน	๒๗	เดิม	๓๕	แตก	๓๓	ทน	๓๗
ชาติ	๒๕	โคดเคียว	๓๕	ด		ทอดอง	๓๘
ชมพู	๓๓	ค		ถ้า	๑๐	แทน	๓๘
ชน	๓๕	ค		ถึง	๑๑	ด	
ชน	๔๐	คาบ	๑	ถ้วย	๑๓	ชง	๒๕
ข		ค		ด		น	
ชน	๑๕	คา	๓	ถ้า	๑๕	น	
ชัก	๒๔	คน	๔	ถนน	๑๔	นัก	๓
ช่อน	๒๕	แต่ง	๕	ถัว	๑๕	เนอ	๔

น		บ		ป		พ	
นำ	๕	บ้าง	๑๗	ปลูก	๓๔	พวก	๒
นอน	๑๒	แบก	๑๕	ประคอง	๔๐	พา	๔
หนัง	๑๕	บ้าย	๒๔	บัด	๔๐	พุ่ม	๔
แน่น	๑๕	เบา	๒๔		๕	เพียร	๖
นันทาน	๑๖	บาง	๒๕	ฝืน	๑	เพื่อ	๗
นั่ง	๑๗	แบ้ง	๓๐	ฝง	๒	พอ	๗
นั่ง	๑๕		๒	ฝั	๓	เพลง	๓
นก	๒๐	ปัก	๓	ฝม	๓	พร้อม	๑๕
นอก	๒๑	เปล้า	๓	ผ่าน	๑๓	เพียง	๒๑
นะ	๒๒	ปาก	๗	ผิด	๒๑	พลง	๒๕
เหนียว	๒๓	แปรง	๑๒	ผิด	๒๖	พุทธ	๒๕
เหนียว	๒๕	ป็น	๑๖	ผิด	๒๗	พาด	๓๐
นาฬิกา	๒๖	แปลก	๑๗	ผิด	๓๒	เพาะ	๓๒
นม	๒๖	แปด	๒๐		๓	พน	๓๓
นำ	๒๗	ปิด	๒๔	ฝน	๔	พง	๓๕
นับถือ	๒๕	ปู	๒๓	ฝง	๑๐	พด	๓๖
นับ	๓๑	ป้า	๒๗	ฝก	๓๒	พม	๓๗
นาน	๓๒	ปู่	๒๗	ฝน	๓๖	พาย	๓๕
หนัก	๓๔	ประโชชน์	๓๑	ฝาย	๓๗	เพราะ	๓๕
หนาว	๓๗	ปู่	๓๑	ฝน	๔๐		๓๕

ฟ		ย		ร		ก	
ไฟ	๕	บุ่ง	๒	รับประทาน	๒๖	ลุง	๒๘
พัง	๕	บก	๖	ร้าน	๒๘	ละ	๓๑
พัน	๑๒	ยาก	๖	เรือก	๓๐	เหลือง	๓๓
ม		ย่น	๗	ราว	๓๖	หล่น	๓๓
แมลงวัน	๑	หยิบ	๗	ร่อน	๓๖	หลับ	๓๔
แมลงปอ	๑	ขุม	๗	รัง	๓๗	หลัง	๓๕
มด	๑	ย่น	๑๐	ร่อย	๓๕	ลม	๓๖
หม่น	๖	เย็น	๒๓	ไร	๓๕	หลบ	๓๗
หมาย	๕	ย่า	๒๘	ก		ลม	๓๕
หมอ	๑๗	ยอด	๒๕	ไล่	๖	ถนน	๔๐
หม	๑๗	ยี่	๓๒	เลย	๖	ละออง	๔๐
หมวก	๑๘	หยุด	๓๖	ล่าง	๑๒	ว	
เหมียว	๒๓	ร		หลอก	๑๔	หัว	๗
มือ	๒๖	หรือ	๓	ลาน	๑๕	เวลา	๑๒
เมือง	๒๘	ระวัง	๔	เล่า	๑๖	วิชา	๑๖
มาก	๓๑	รับ	๑๐	เล็ก	๑๘	วาง	๒๗
เมื่อด	๓๒	แรง	๑๗	หลังคา	๒๐	ไหว	๓๔
ม่วง	๓๓	รอง	๑๘	แหลม	๒๒	ค	
แม่	๓๖	รว	๑๕	เด็ก	๒๔	ศาสนา	๒๕
หมด	๓๖	ไร	๒๒	ลา	๒๕		
		วัด	๒๔				

ด	ค	ก	ข	ฅ			
สั	๕	สาม	๒๖	หัน	๑๓	อ่อน	๓๓
ส้อง	๕	สวน	๒๖	ห่าน	๑๕	อ้วน	๓๔
สวด	๕	สัตว์	๒๖	หัด	๑๖	อากาศ	๓๖
เสียง	๑๐	ส้อม	๒๗	หาย	๑๕	เอ๋ย	๓๗
เสร็จ	๑๒	สาว	๒๘	หวั	๒๕	อบอวล	๓๗
ส่ง	๑๓	สู้	๒๕	ห็น	๓๔	อด	๓๗
ส่ง	๑๓	เสา	๒๕				
สต่างค์	๑๓	สร้าง	๓๑	อ		ฮา	๓๕
ส้ม	๑๓	สงสัย	๓๘	อีก	๓		
ใส่	๑๓	สัก	๓๕	อาหาร	๓		
เสอ	๑๖	สัน	๔๐	อาบ	๗		
สอน	๑๖	สะกด	๔๐	อา	๗		
ส่ง	๑๖	สะกด	๔๐	อ่าน	๑๒		
เสีย	๑๖			อน	๑๗		
สด	๑๗	หัง	๔๑	เอ	๑๗		
สาย	๑๗	หัง	๔๑	เอ	๑๗		
สัน	๒๑	หัง	๔๑	เอ	๑๗		
สบาย	๒๒	หัง	๔๑	เอ	๑๗		
เส้น	๒๒	หัง	๔๑	เอ	๑๗		
สูก	๒๓	หัง	๔๑	เอ	๑๗		
เสมอ	๒๕	หัง	๔๑	เอ	๑๗		

ចក្ខុវិស័យសាស្ត្រ

វិស័យ វិទ្យាសាស្ត្រ
នាយកដ្ឋាន ការងារសាស្ត្រ វិស័យសាស្ត្រ

២៨ ក.ក. ៩៥

NATIONAL LIBRARY